

**Program Wychowawczo-
Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej nr 14
w Kaliszu**

rok szkolny 2019/2020

Spis treści

Wprowadzenie	3
Misja szkoły	5
Model absolwenta Szkoły Podstawowej	6
Rozdział 1 : Budowanie pewności siebie i kształtowanie zaradności życiowej.....	7
Rozdział 2: Budowanie świadomości i przynależności narodowej oraz wychowanie do wartości... 	13
Rozdział 3: Przemoc i agresja rówieśnicza w szkole.....	20
Rozdział 4: Współpraca z rodzicami.....	26
Rozdział 5: Rozwijanie kompetencji czytelniczych oraz upowszechnianie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży.....	29
Rozdział 6: Trudności w nauce oraz sposoby motywowania do pracy	26
Rozdział 7 : Zdrowy tryb życia	29
Rozdział 8 : Społeczność szkolna – bezpieczeństwo w społeczności szkolnej i trudności w nawiązywaniu kontaktów rówieśniczych	43
Rozdział 9 : Cyberprzemoc	48
Rozdział 10 : Środki psychoaktywne	54
Rozdział 11: Prawidłowe relacje rodzinne, a rozbite rodziny, przemoc w rodzinie.....	62
Rozdział 12: Procedury postępowania w szczególnych okolicznościach.....	66

Wprowadzenie

Opracowany Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest dokumentem obejmującym treści i działania wychowawcze skierowane do uczniów oraz treści i działania profilaktyczne przygotowane w oparciu o diagnozę potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców. Program zawiera zbiór działań, które mają za zadanie wspierać dzieci i młodzież w prawidłowym rozwoju, jak również zapobiegać zachowaniom problemowym.

Na jakość życia oraz sukces edukacyjny szkoły mają ogromny wpływ czynniki ryzyka rozumiane jako wszystkie elementy (cechy, sytuacje, warunki) zwiększające prawdopodobieństwo pojawienia się niekorzystnych konsekwencji zaburzających prawidłowy rozwój. Do najistotniejszych czynników ryzyka związanych ze szkołą należą:

- przemoc rówieśnicza,
- brak akceptacji ze strony rówieśników,
- dostęp do środków i substancji psychoaktywnych,
- moda na spożywanie substancji zabronionych – narkotyki, dopalacze, leki, alkohol, nikotyna,
- brak wiedzy na temat szkodliwości zażywania substancji zakazanych oraz skutków ich przyjmowania,
- brak właściwych wzorców rodzinnych,
- naciski środowiska rówieśniczego na zachowania społecznie nieakceptowane,
- brak wsparcia i zainteresowania ze strony rodziny,
- niekontrolowane przyswajanie wzorców czerpanych z mediów tj. telewizja, Internet,
- stres i niepowodzenia edukacyjne,
- niedostateczne kierowanie własnym zachowaniem,
- brak zdolności do kompensowania stresu,
- brak celów życiowych,
- brak nawyku aktywnego odpoczynku,
- zbyt duże obciążenie obowiązkami edukacyjnymi,
- nieprzestrzeganie norm dotyczących higieny pracy i higieny osobistej,
- wczesna inicjacja w zachowaniach ryzykownych.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny składa się z wielu części, z których wszystkie mają na celu zapobieganie pojawianiu się bądź ograniczenie występowania czynników ryzyka. Silna więź emocjonalna ucznia ze szkołą, a także nawiązanie współpracy i trwałej relacji pomiędzy pracownikami szkoły, a opiekunami uczniów, jest w stanie w znacznej mierze przeciwstawić się podobnym zagrożeniom.

Ważny element uwzględniony w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym stanowią wymagania nałożone na szkołę wynikające z **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. 2017 poz. 356 ze zm.)**. Zakładają one, że:

- do obowiązków szkoły należy prowadzenie działań z zakresu doradztwa zawodowego, które przygotowują uczniów do wyboru zgodnego z ich możliwościami i aspiracjami kierunku kształcenia i przyszłego zawodu.
- kształtowanie postaw prozdrowotnych uczniów, dbanie o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych osób, budowanie prawidłowych nawyków żywieniowych oraz postaw do aktywności fizycznej powinno stać się ważnym elementem profilaktyki.
- należy kłaść duży nacisk na rozwijanie postaw obywatelskich, patriotycznych i społecznych u dzieci i młodzieży w wieku szkolnym (w tym rozbudzać i/lub wzmacnianie tożsamości narodową poprzez przybliżanie historii, tradycji lokalnych i narodowych oraz zachęcanie do aktywnego uczestnictwa w codziennym życiu społeczności lokalnej i środowisku szkolnym).
- każdemu uczniowi powinno proponować się zindywidualizowane wspomaganie rozwoju, czyli taki który jest dostosowany do jego potrzeb i możliwości.

Działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym mają ponadto na celu ułatwienie uczniom nabywania umiejętności życia w społeczeństwie poprzez kładzenie przez szkołę nacisku na różne formy współpracy w grupie, rozwijanie zdolności indywidualnej oraz zespołowej, integralny rozwój biologiczny, poznawczy, emocjonalny, społeczny oraz moralny uczniów. W efekcie takiego wsparcia oraz zaspakajania swoich naturalnych potrzeb rozwojowych dziecko osiągnie dojrzałość do podejmowania nauki na następujących po sobie etapach edukacyjnych.

Definicje najważniejszych pojęć:

Profilaktyka – proces wspierający zdrowie psychiczne i fizyczne poprzez pomoc i towarzyszenie uczniowi w zdobywaniu wiedzy o zagrożeniach dla zdrowia oraz w nabywaniu umiejętności przeciwdziałania tym zagrożeniom.

Wychowanie - wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacnianie i uzupełnianie przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży (art. 1 pkt 3 ustawy Prawo oświatowe);

Działalność wychowawcza – ma na celu kształtowanie osobowości młodego człowieka, jego postaw, zachowań oraz cech niezbędnych w życiu społecznym. Działalność wychowawcza polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej, aksjologicznej.

Działalność profilaktyczna – celem profilaktyki jest podjęcie szybkich i skutecznych działań przywracających zdrowie, a także hamowanie postępu i niwelowanie pojawiających się powikłań już istniejącej choroby. Działania profilaktyczne pozwalają stworzyć odpowiedni wzór zachowań społecznych, które przyczyniają się do obniżenia prawdopodobieństwa pojawienia się danego zjawiska. Zadaniem szkoły jest dostarczanie silnych pozytywnych wzorców i przeżyć, wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży, rozwijanie posiadanych przez nich zdolności oraz wspieranie ambitnych postaw.

Misja szkoły

Wychowanie jest uczeniem się szczególnego rodzaju – uczeniem się postaw, rozwijaniem wrażliwości, także odkrywaniem swoich zdolności, możliwości, mocnych i słabych stron i budowaniem na nich własnej tożsamości i siły. Jest też uczeniem się konstruktywnego radzenia sobie z własnymi brakami, trudnościami i negatywnymi emocjami.

*"W wychowaniu chodzi właśnie o to,
ażeby człowiek stawał się coraz bardziej
człowiekiem – ot, ażeby bardziej był,
a nie tylko miał:
aby więc poprzez wszystko, co ma,
co posiada, umiał bardziej
i pełniej być człowiekiem,
to znaczy, ażeby również umiał
bardziej być nie tylko z drugim,
ale i dla drugich."*

Jan Paweł II

Wynika z tego misja szkoły, którą jest budowaniem człowieczeństwa, dlatego w swej pracy wychowawczo-profilaktycznej kładziemy nacisk na edukację moralną, na rozwijanie w uczniach humanistycznego podejścia do ludzi i świata, w tym dążenia do prawdy, dobra, piękna, sprawiedliwości i odpowiedzialności.

Misję tę realizować będziemy we współpracy z rodzicami, szkolnym samorządem uczniowskim oraz społecznością lokalną, przyjmując, że proces dydaktyczno – wychowawczy zgodnie z założeniami wszechstronnego rozwoju ucznia jako osoby winien prowadzić do głębokiego zrozumienia przez naszych wychowanków najważniejszych ideałów moralnych i religijnych o znaczeniu ogólnoludzkim i chrześcijańskim.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły został opracowany przez zespół nauczycieli po wcześniejszym rozpoznaniu potrzeb uczniów i oczekiwań rodziców na podstawie analizy ankiet i przeprowadzonych rozmów.

Model absolwenta Szkoły Podstawowej

Celem wszystkich działań wychowawczo-profilaktycznych prowadzonych w szkole jest to, aby uczeń kończący naszą szkołę był człowiekiem:

- 1) przygotowanym do dalszego zdobywania wiedzy;
- 2) wrażliwym na krzywdę ludzi i zwierząt;
- 3) szanującym innych;
- 4) potrafiącym cieszyć się sukcesami innych;
- 5) wykorzystującym własne niepowodzenia, jako przyczynę do pracy nad sobą, a tym samym do osiągnięcia zamierzonych celów.

Absolwent Szkoły Podstawowej nr 14 im. Władysława Broniewskiego w Kaliszu jest:

1) Odpowiedzialny, obowiązkowy, solidny

- a) odpowiedzialnie wykonuje powierzone zadania,
- b) solidnie i systematycznie przygotowuje się do lekcji na miarę swoich możliwości,
- c) rozumie konieczność ponoszenia konsekwencji swoich czynów;

2) Samodzielny, zaradny, aktywny

- a) stara się planować swoje działania,
- b) przejawia własną aktywność w podejmowaniu różnych działań na terenie szkoły i domu,
- c) zna różne źródła zaspokajania swych zainteresowań i korzysta z nich;

3) Uczciwy, prawy, prawdomówny

- a) stosuje się do norm obowiązujących w jego otoczeniu,
- b) rozróżnia zachowania dobre i złe,
- c) rozumie, że nie wolno zaspokajać własnych potrzeb kosztem cudzych praw i interesów;

4) Kulturalny, taktowny, rozważny

- a) dba o swój wygląd i higienę osobistą,
- b) zna podstawowe zasady kulturalnego zachowania obowiązujące w życiu codziennym i stosuje je,
- c) szanuje symbole narodowe i religijne,
- d) rozwiązuje konflikty bez agresji.

5) Otwarty, szanujący innych, tolerancyjny

- a) umie prezentować własne zdanie, słuchać i szanować opinii innych,
- b) nawiązuje przyjazne kontakty z rówieśnikami, współdziała z nimi i akceptuje ich odmienność,
- c) wie, że istnieją różne sposoby komunikowania i bez trudu uczy się korzystania z nowoczesnych technologii komunikacyjnych.

6) Krytyczny wobec siebie i innych

- a) stawia sobie wysokie wymagania i dąży do osiągnięcia zamierzonych celów,
- b) potrafi zachowanie własne i innych odnieść do systemu wartości obowiązujących nie tylko w społeczności lokalnej, ale też w naszym kręgu cywilizacyjnym, i dostrzec ewentualne rozbieżności,
- c) z pewnym dystansem podchodzi do zalewu informacji płynących ze świata zewnętrznego, a zwłaszcza ze środków masowego przekazu i poddaje je krytycznej analizie.

Rozdział 1: Budowanie pewności siebie i kształtowanie zaradności życiowej

Przepisy prawne

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. uchwalona przez Zgromadzenie Narodowe w dniu 2 kwietnia 1997 r., przyjęta przez Naród w referendum konstytucyjnym w dniu 25 maja 1997 r., podpisana przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 16 lipca 1997 r. (Dz. U. 1997 nr 78 poz. 483);
2. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1481);
3. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59; 949);
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. 2017 poz. 356 ze zm.);
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków i trybu udzielania zezwoleń na indywidualny program lub tok nauki oraz organizacji indywidualnego programu lub toku nauki (Dz. U. 2017 poz. 1569);
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad (Dz. U. 2017 poz. 1580);
7. Konwencja o prawach dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. 1991 nr 120 poz. 526).

Stan prawny z dnia 1.09.2019 r.

Cele :

- budowanie świadomości samego siebie i realnych aspiracji życiowych,
- budowanie pewności siebie,
- zaznajamianie uczniów z pojęciem tolerancji,
- uczenie podejmowania właściwych decyzji,
- uczenie sposobów radzenia sobie z sytuacjami trudnymi, stresowymi,
- wskazywanie pozytywnych wzorców zachowań,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości,
- poznawanie swoich predyspozycji oraz ich rozwijanie.

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1. Zajęcia integracyjne.	- ćwiczenia indywidualne i grupowe, - ćwiczenia integrujące klasy uczniowskie, - ćwiczenia aktywizujące,	- wychowawcy, nauczyciele, pedagog	- cały rok	- uczniowie
Szczegółowe sposoby realizacji : <ul style="list-style-type: none">• podczas zajęć uczniowie tworzą własne klasowe zasady, według których chcą pracować ;• wspólne wyjścia poza teren szkoły – wyjście do teatru, kina, muzeum itp. ;• zajęcia podczas, których uczniowie dzielą się własnymi pasjami, zainteresowaniami ze swoimi rówieśnikami;• <u>integrowanie społeczności szkolnej –szczególne wdrożenie działań integrujących społeczność klasową– organizowanie uroczystości i imprez szkolnych z udziałem uczniów i rodziców, wycieczek, zajęć otwartych, prezentowanie osiągnięć uczniów itp.</u> <u>Objęcie szczególną pomocą uczniów innych narodowości</u>				
1. Poznanie siebie oraz skupienie się na odkrywaniu własnych zdolności oraz aspiracji życiowych., rozwijanie zainteresowań i umiejętności współżycia społecznego 2. Praca nad poczuciem własnej wartości.	- ćwiczenia indywidualne i grupowe, - zajęcia wychowania fizycznego, - zajęcia warsztatowe, - zajęcia wychowawcze, - dramy, konkursy, festiwale, spektakle	- wychowawcy , nauczyciele , pedagog	- cały rok	- uczniowie
Szczegółowe sposoby realizacji : <ul style="list-style-type: none">• zajęcia których celem jest samopoznanie i budowanie własnej wartości: -podczas wychowania fizycznego nauczyciel prowadzi zajęcia pozwalające uświadomić uczniom posiadane przez nich zdolności fizyczne oraz zaznajamia ich z predyspozycjami ich ciała. Zajęcia mają na celu zachęcić mniej aktywnych uczniów do podjęcia				

wysiłku i zaangażowania w wykonywanie ćwiczeń podczas prowadzonych zajęć oraz w czasie wolnym;
-uczniowie dowiadują się czym jest konformizm, komunikacja pasywna, komunikacja agresywna oraz uczą się zachowywać w sposób asertywny

- Zajęcia wychowawcze „**KONSTRUKTYWNA KOMUNIKACJA**”- dla uczniów oddziału przedszkolnego oraz klas 1-8.
- Zajęcia wychowawcze nt. **ASERTYWNE ODMAWIANIE** dla uczniów klas 5 w ramach programu profilaktycznego „ Zanim spróbujesz...” – prowadzone przez pedagoga szkolnego

WARSZTATY KREATYWNOŚCI – dla uczniów klas 4 – prowadzone przez pedagoga szkolnego

- zajęcia mające uświadomić uczniom czym jest tolerancja, kiedy należy mówić o zachowaniach nietolerancyjnych oraz dlaczego warto akceptować inność- możliwość **wyjścia na spektakl „OPOWIEŚĆ O TOLERANCJI”** – Narodowy Teatr Edukacji z Wrocławia – klasy 4-8 (indywidualne deklaracje udziału klas)
- uczenie podopiecznych jakie znaczenie w życiu człowieka ma czas, w jaki sposób najefektywniej nim zarządzać oraz na co zwrócić uwagę podczas planowania swojego dnia, tygodnia oraz bardziej oddalonych celów życiowych; **ORGANIZACJA CZASU WOLNEGO- należy wskazać uczniom alternatywne formy spędzania wolnego czasu tak, by zminimalizować czas używania telefonu komórkowego oraz ten, który dzieci przeznaczają na korzystanie z Internetu. Wychowawcy powinni zweryfikować, czy główną przyczyną spędzania wolnego czasu przez uczniów w samotności jest problem w budowaniu relacji z rówieśnikami, czy inne czynniki.**
- Zajęcia realizowane w ramach programu profilaktycznego „ Zanim spróbujesz...” w klasach 5 – Ja i moja wartość własna, konstruktywna komunikacja – klasy 5
- **Rozwijanie indywidualnych zainteresowań uczniów** – koła zainteresowań, konkursy, akcje charytatywne, festyny, działalność harcerska, wolontariat itp..
- Działalność 13 Kaliskiej Drużyny Harcerskiej (dla uczniów klas 4-6). Działalność 14 Kaliskiej Gromady Zuchowej „Przyjazne Iskierki” (dla klas 2-3).
- Organizacja **VII FESTIWALU PIOSENKI ZUCHOWEJ I HARCERSKIEJ – HARCERSKIEJ IDEAŁY** – dla społeczności harcerskiej Kaliskiego Hufca ZHP.
- „**The voice of SP14**” – konkurs piosenki świetlicowej; **“You can dance”** – konkurs taneczny dla wychowanków świetlicy.
- Działalność **KLUBU MŁODEGO WOLONTARIUSZA** – dla uczniów klas 4-8. Organizacja szkolnych obchodów **ŚWIATOWEGO DNIA WOLONTARIUSZA** .
- Organizacja **VII SZKOLNEGO FESTIWALU TALENTÓW** dla uczniów klas 1-3 oraz 4-8 pt. **ŚPIEWAMY I GRAMY DLA ŚWIĘTEGO JANA PAWŁA II.**
- „Przestrzeganie zasad kulturalnego zachowania i komunikowania się” **SAVOIR –VIVRE** – kształtowanie postaw uczniów – rozmowy wychowawcze z uczniami, pogadanki dla uczniów klas 1-8
- Organizacja **V SZKOLNEGO KONKURSU „SAVOIR VIVRE”** dla uczniów klas 2 -3, 4-8

	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w projekcie „Migające przedszkola, migające szkoły” - czas trwania 3 miesiące, (początek: koniec września) Program wprowadzi uczniów w świat języka migowego. W cyklu zajęć znajdą się nowatorskie zabawy z wykorzystaniem języka migowego - klasa 3 b zajęcia prowadzone przez wychowawcę. 			
1. Podnoszenie poziomu kompetencji społecznych.	- praca indywidualna i grupowa, - treningi, warsztaty,	- wychowawcy, psycholog/pedagog	- cały rok	- uczniowie
Szczegółowe sposoby realizacji : <ul style="list-style-type: none"> • psycholog/pedagog prowadzi zajęcia, które pomogą pozytywnie wpłynąć na poziom inteligencji emocjonalnej uczniów; • Warsztaty rozwijające kompetencje społeczno-emocjonalne z psychologiem dla klas 4; • Zajęcia rozwijające kompetencje społeczno-emocjonalne dla uczniów klas 4-8 (grupy – ok. 5 uczniów; 09-12/2019 r.) 				
1. Nauka opanowania stresu bądź wykorzystania sytuacji stresowych na swoją korzyść. 2. Umiejętne rozwiązywanie konfliktów i reagowanie w sytuacjach trudnych.	- ćwiczenia indywidualne i grupowe, - zajęcia plastyczne/ techniczne, - pogadanka, - ćwiczenia rozluźniające, - ćwiczenia oddechowe,	- wychowawcy, nauczyciele, pedagog/ psycholog	- cały rok	-uczniowie
Szczegółowe sposoby realizacji : <ul style="list-style-type: none"> • uświadomienie młodzieży czym jest stres, wytłumaczenie jego genyzy oraz skutków, które ze sobą niesie; Zajęcia wychowawczo-profilaktyczne z psychologiem nt. <i>STRES W SZKOLE, TECHNIKI UCZENIA SIĘ</i> – klasy 8 • ćwiczenia relaksacyjne – nauczyciele zapoznają uczniów z szeregiem ćwiczeń, które pomogą im opanować aktualnie przeżywany stres oraz pozwolą zapanować nad emocjami na co dzień; • uczniowie ćwiczą zachowanie się w różnych trudnych, konfliktowych sytuacjach np. w ramach działań kampanii społecznej „<i>BĄDŹ KUMPLEM – NIE DOKUCZAJ</i>” – zajęcia warsztatowe dla klas 1- 3; w ramach realizacji programu „ Zanim spróbujesz...” , warsztatów rozwijających kompetencje społeczno-emocjonalnych przeprowadzanych przez psychologa (klasy 4) pedagoga (klasy 4-8, grupy 5 osobowe), w ramach zajęć edukacyjno-terapeutycznych prowadzonych przez pedagoga (zajęcia indywidualne), rozmów wychowawczych z uczniami • Rozwiązywanie konfliktów rówieśniczych oraz problemów związanych z funkcjonowaniem w szkole podejmowane we współpracy z rodzicami uczniów oraz najbliższymi kolegami osób, których dotyczy dana sytuacja. 				
1. Kształtowanie postawy życiowej w społeczeństwie lokalnym. 2. Budowanie zaradności życiowej. 3. Nauka samodzielnego podejmowania aktywności/ inicjatywy. 4. Rozwijanie uczniowskich zainteresowań.	- ćwiczenia indywidualne i grupowe, - przedstawienia, prezentacje, wystąpienia, itp. - lekcje wychowawcze, - praca projektowa,	- wychowawcy, nauczyciele, pedagog/psycholog	- cały rok	-uczniowie
Szczegółowe sposoby realizacji : <ul style="list-style-type: none"> • uczniowie zapoznają się z zasadami dobrego wychowania- przedstawienie zasad i reguł współżycia społecznego w klasie i szkole (prawa i obowiązki ucznia, zasady dobrego wychowania, stosownego wyglądu) w ramach działań wychowawczych. • uczniowie poznają zasady poprawnego ubioru oraz ich wpływ na wywieranie pierwszego wrażenia u drugiego człowieka; • prowadzenie działań psychoedukacyjnych, których celem jest możliwość dokonania przez uczniów świadomego wyboru dalszej 				

	<p>drogi życiowej: prowadzenie całorocznego doradztwa zawodowego, umożliwiającego odkrycie słabych i mocnych stron uczniów, ich aktualnych predyspozycji zawodowych, aspiracji i możliwości;</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Nauczyciel doradztwa zawodowego:</u> -przygotuje pisemną informację dla rodziców uczniów klas 7 i 8 na temat nauczanego przedmiotu uwzględniając w niej cele, tematykę, sposób realizacji oraz przydatność zajęć; -ustali harmonogram spotkań z uczniami i rodzicami (wyznaczy godzinę i dzień) w celu prowadzenia indywidualnego poradnictwa zawodowego; -na lekcjach doradztwa zawodowego będzie: <ul style="list-style-type: none"> a) kładł nacisk na doskonalenie u uczniów umiejętności pracy w grupie, prowadzenia negocjacji oraz autoprezentacji, b) poruszał zagadnienia związane z: zarobkami, czasem trwania kształcenia z poszczególnych zawodów, umiejętnościami niezbędnymi do wykonywania poszczególnych zawodów, wyborem szkoły ponadpodstawowej i jej profilu; <p>-we współpracy z wychowawcami klas 7 – 8 przygotowuje harmonogram spotkań uczniów z rodzicami wykonującymi poszczególne zawody;</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Wychowawcy klas 7 – 8 na pierwszym spotkaniu z rodzicami:</u> -przekazą rodzicom informację przygotowaną przez nauczyciela doradztwa zawodowego; -ustalą z chętnymi rodzicami wykonującymi poszczególne zawody termin ich spotkania z uczniami klas 7 – 8. • <u>Wychowawcy klas 1 – 8 na pierwszym spotkaniu z rodzicami:</u> -zapoznają rodziców z Wewnątrzszkolnym Systemem Doradztwa Zawodowego; 1) –nawiążą współpracę z rodzicami, którzy są chętni pomóc zorganizować wyjście uczniów do danego zakładu pracy; -przypomną rodzicom u jakich osób i/lub instytucji mogą szukać pomocy w kryzysowych sytuacjach. • udział w projekcie „ZAKOCHAJ SIĘ W KSIĄŻKACH” - tworzenie ilustracji książkowych połączone z przygotowaniem pocztówek dla chorych dzieci org. Biblioteka IV LO(uczestnicy: Klub Młodego Wolontariusza, 14 KGZ). • Udział w Ogólnopolskim Projekcie „Szkoła Odkrywców Talentów” • szkoła daje uczniom możliwość realizowania ich zainteresowań i pasji poprzez udział w kołach zainteresowań, konkursach, projektach m. in. • praca wychowawcza pobudzająca samodzielne, krytyczne myślenie ; • nauczyciele promują organizacje oraz instytucje działające na terenie szkoły oraz w jej obrębie np. ZHP; PCK, Klub PCK Wiewiórka, Klub Młodego Wolontariusza itp. 			
<p>1. Podnoszenie kwalifikacji pracowników szkoły.</p>	<p>- szkolenia, kursy, treningi, warsztaty, - książki, materiały szkoleniowe, ulotki, - diagnozowanie potrzeb</p>	<p>- dyrektor , lider WDN</p>	<p>- cały rok</p>	<p>-nauczyciele i wychowawcy</p>
<p>Szczegółowe sposoby realizacji :</p> <ul style="list-style-type: none"> • szkolenia umiejętności skierowane do nauczycieli w ramach WDN; 				

<p>1. Pedagogizacja rodziców/ opiekunów dzieci.</p> <p>2. Spotkania z wychowawcą oraz utrzymywanie stałej i poprawnej relacji na linii nauczyciele-rodzice/ opiekunowie dzieci.</p> <p>3. Zaangażowanie rodziców w działalność szkolną.</p>	<p>- spotkania z wychowawcą, - pogadanki/warsztaty</p>	<p>- dyrektor, pedagog, wychowawcy, nauczyciele</p>	<p>- cały rok</p>	<p>-rodzice/ opiekunowie uczniów</p>
<p>Szczegółowe sposoby realizacji :</p> <ul style="list-style-type: none"> • rodzice/opiekunowie utrzymują regularny kontakt z wychowawcą klasy, wykazują zainteresowanie aktualnym stanem wiedzy swoich pociech oraz w razie zaistnienia potrzeby sami podejmują kontakt z konkretnym nauczycielem, wychowawcą klasy czy dyrektorem; • rodzice/opiekunowie angażują się w działania realizowane przez szkołę tj. akademie i uroczystości szkolne, konkursy, wydarzenia, imprezy klasowe i szkolne, wyjścia, wyjazdy, itp.; • rodzice/opiekunowie, których dzieci wykazują specyficzne trudności wychowawcze pozostają w stałym kontakcie z pracownikami szkoły i podejmują się wspólnych działań w celu polepszenia aktualnej postawy dzieci i młodzieży; • rodzice/opiekunowie, których dzieci wykazują problemy edukacyjne i/lub towarzyskie (np. problemy socjalizacyjne z koleżankami i kolegami ze szkoły) pozostają w stałym kontakcie z wychowawcą, psychologiem/pedagogiem szkolnym/pracownikami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej oraz pracują nad zmianą i poprawą aktualnego stanu; 				
<p>1. Nawiązanie współpracy z organizacjami, instytucjami, osobami fizycznymi nie związanymi bezpośrednio ze szkołą.</p>	<p>- spotkania za specjalistami danej tematyki, - szkolenie,</p>	<p>- dyrektor, pedagog, nauczyciele</p>	<p>- cały rok</p>	<p>-dyrekcja szkoły</p>
<p>Szczegółowe sposoby realizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nawiązanie współpracy w zakresie realizacji omawianych działań profilaktycznych z: <ul style="list-style-type: none"> ○ Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną, ○ Poradnię Zdrowia Psychicznego, ○ Poradnię Leczenia Uzależnień, ○ Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, ○ Świetlicami socjoterapeutycznymi, ○ Sądem Rodzinnym i Nieletnich , ○ Policją , ○ Towarzystwem Przyjaciół Dzieci, ○ Strażą Miejską , ○ Ośrodkiem Wychowawczym Caritas , ○ PCK, ○ ZHP , ○ Karanem , ○ z ośrodkami kulturalnymi, ○ rodzicami/ opiekunami prawnymi uczniów, ○ instytucjami i organizacjami edukacyjnymi, ○ osobami fizycznymi; ○ Biblioteką IV LO ; ○ Schroniskiem dla Bezdomnych Zwierząt w Kaliszu; ○ Domem Dziecka; ○ Fundacją Bread of Life; ○ Parafią Opatrzności Bożej w Kaliszu. • wykorzystanie wyników badań w ewaluacji pracy szkoły; 				

Rozdział 2: Budowanie świadomości i przynależności narodowej oraz wychowanie do wartości

Przepisy prawne

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. uchwalona przez Zgromadzenie Narodowe w dniu 2 kwietnia 1997 r., przyjęta przez Naród w referendum konstytucyjnym w dniu 25 maja 1997 r., podpisana przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 16 lipca 1997 r. (Dz. U. 1997 nr 78 poz. 483);
2. Ustawa z dnia 7 września 1991 r., o Systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1481);
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. 2017 r. poz. 356 ze zm.);
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 listopada 2007 r. w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym (Dz. U. 2017 r. poz. 1627);
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w szkołach publicznych (Dz. U. 1992 r. nr 36 poz. 155 z późn. zm);
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 maja 2017 r. w sprawie warunków i sposobu wspomagania nauczania języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej i innych przedmiotów nauczanych w języku polskim wśród Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą oraz dzieci pracowników migrujących (Dz. U. 2017 r. poz. 1042);
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek (Dz. U. 2017 r. poz. 1611 ze zm.);
8. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. 2016 r. poz. 1817 ze zm.);
9. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1148 ze zm.);
10. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka (Dz. U. 1989 nr 29 poz. 155);
11. Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych otwarty do podpisu w Nowym Jorku dnia 19 grudnia 1966 r. (Dz. U. 1977 nr 38 poz. 167);
12. Konwencja o prawach dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. 1991 nr 120 poz. 526);
13. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 lutego 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. 2014 poz. 395 z późn. zm.).

Stan prawny z dnia 1.09.2019 r.

Cele:

- kształtowanie świadomości obywatelskiej,
- pielęgnowanie postaw patriotycznych,
- pielęgnowanie tradycji narodowych,
- wykazywanie szacunku do symboli narodowych i lokalnych tj. hymn kraju, godło, flaga oraz dbanie o krzewienie innych symboli, wartości i tradycji narodowych,
- kształtowanie patriotyzmu lokalnego,
- uczenie wykazywania właściwej postawy podczas obchodów państwowych i szkolnych,
- rozwijanie postaw prospołecznych oraz dbanie o wspólne dobro,
- zachęcanie do aktywnego udziału w życiu rodzinnym, społeczności szkolnej, lokalnej i państwowej,
- wychowanie dzieci i młodzieży szkolnej w duchu systemu wartości pielęgnowanego przez wiele wcześniejszych pokoleń Polek i Polaków,
- dbanie o używanie poprawnej polszczyzny.

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1. Diagnoza preferowanych przez uczniów wartości.	- badanie ewaluacyjne, - omówienie otrzymanych wyników, - opracowanie działań profilaktycznych i wychowawczych, - przeprowadzenie ponownej ewaluacji, Szczegółowe sposoby realizacji: <ul style="list-style-type: none"> • Rada Pedagogiczna przy współpracy z Radą Rodziców tworzy propozycję działań wychowawczo-profilaktycznych mających na celu wspieranie postawy patriotycznej u dzieci i młodzieży szkolnej, podjęcie działań interwencyjnych mających na celu zmianę aktualnego, niekorzystnego stanu wyznawanych wartości; prowadzone są badania ewaluacyjne 	- pedagog, nauczyciele	-w zależności od sytuacji i potrzeb grup tworzących społeczność szkoły	- cała społeczność szkolna
1. Kształtowanie osobowości ucznia.	zajęcia wychowawcze, - ćwiczenia aktywizujące - uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych, akcjach charytatywnych, projektach Szczegółowe sposoby realizacji : <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie do rozpoznawania wartości moralnych: <ul style="list-style-type: none"> - uczenie uczniów wrażliwości poprzez organizowanie wyjść na wydarzenia kulturalne np. wyjścia do teatru, muzeum, filharmonii, pokazy sztuki itp.; - podczas godziny wychowawczej nauczyciele prowadzą ćwiczenia aktywizujące kształtujące postawy koleżeńskie ; • uwrażliwienie uczniów na potrzeby innych- udział w projektach, akcjach charytatywnych (Góra Grosza, Gorączka Złota, akcje wspierające wychowanków Domu Dziecka, WOŚP, Dar Serca, Mały Kaliszanie , zbiórki na rzecz zwierząt z Kaliskiego Schroniska dla 	- wychowawcy , nauczyciele, pedagog, opiekunowie SU, koła PCK, Klubu Młodego Wolontariusza, opiekunowie drużyny harcerskiej i gromady zurkowej	- cały rok	- uczniowie

	<p>Bezdomnych Zwierząt, pomoc koleżeńska, upowszechnianie idei wolontariatu itp.</p> <ul style="list-style-type: none"> • działalność <i>KLUBU MŁODEGO WOLONTARIUSZA</i> – dla uczniów klas 4-8. • „<i>WKREĆ SIĘ W POMOC</i>” - organizacja comiesięcznej zbiórki nakrętek na rzecz rehabilitacji Laury Konczyńskiej, dziewczynki poruszającej się na wózku inwalidzkim. • VIII Wigilia na kaliskim rynku – przyłączenie się do organizacji akcji charytatywnej, przygotowanie anielskich aureoli, z których dochód ze sprzedaży zostanie przeznaczony na leczenie i rehabilitację podopiecznych Fundacji Bread of Life. • udział w akcji publicystyczno-plastycznej ZWIERZĘTA CZUJĄ TAK JAK MY (Klub Młodego Wolontariusza) oraz inicjatywach w ramach obchodów Światowego Dnia Zwierząt – główny organizator Biblioteka IV LO • „<i>DBAMY O ZWIERZĘTA I JE SZANUJEMY</i>” – organizacja międzyszkolnego konkursu plastycznego przeznaczonego dla wychowanków świetlic kaliskich szkół podstawowych. • udział w inicjatywach organizowanych przez IV LO – edukacja humanitarna i propagowanie szacunku do zwierząt – w ramach współpracy z Biblioteką p. K. Fiołek oraz Schroniskiem dla Bezdomnych Zwierząt w Kaliszu uczniowie :Klub Młodego Wolontariusza, 14 KGZ 			
<p>1. Uświadamianie istoty przynależności do narodu.</p>	<p>zajęcia wychowawcze, - plakaty, - działania wychowawcze, - apele okolicznościowe, - gazetki ściennie okolicznościowe</p>	<p>- wychowawcy, pedagog, nauczyciele</p>	<p>- cały rok</p>	<p>-uczniowie</p>
<p>Szczegółowe sposoby realizacji :</p> <ul style="list-style-type: none"> • zajęcia mające na celu uświadomienie swojej przynależności narodowej; • zajęcia poświęcone symbolom narodowym, ich historii, znaczeniu oraz szacunku do nich; • rozmowy o tematyce: <ul style="list-style-type: none"> ○ kim jest współczesny patriota i jak zmienił się obraz postrzegania patriotyzmu na przestrzeni lat?, ○ polskie symbole narodowe – aktualne czy przestarzałe, jak powinno się do nich odnosić, ○ Polska naszą Ojczyzną – za co cenimy nasz kraj i Polaków, ○ miejsce Polski w Europie i Unii Europejskiej; • pogadanki wychowawcze – <i>WARTOŚCI W MOIM ŻYCIU</i> – klasy 4-8 • kształtowanie postawy patriotycznej wśród uczniów – apele okolicznościowe, gazetki okolicznościowe np. Święto Odzyskania Niepodległości, Święto Flagi, Święto Konstytucji 3 Maja, udział Pocztu Sztandarowego w Miejskich Obchodach Uroczystości, działalność harcerska, udział i organizowanie konkursów, realizacja i udział w projektach edukacyjnych itd. • szkolny „<i>Konkurs wiersza patriotycznego</i>” dla wychowanków świetlicy. 				

<p>1. Promowanie społeczności lokalnej - szkolnej.</p>	<p>- wykłady, warsztaty, - tworzenie filmików, - sesja plakatowa, - publikacje,</p>	<p>- wychowawcy, nauczyciele</p>	<p>- cały rok</p>	<p>-uczniowie</p>
<p>Szczegółowe sposoby realizacji :</p> <ul style="list-style-type: none"> • obchodzenie w szkole uroczystości np.: <ul style="list-style-type: none"> ○ Ślubowanie Klas I ○ Bal karnawałowy ○ Święto Konstytucji 3 Maja, ○ Święto Niepodległości, ○ Dzień Patrona Szkoły, ○ Dzień Edukacji Narodowej, ○ Wigilia klasowa, ○ Mikołajki, ○ obchodzenie rocznicy śmierci papieża św. Jana Pawła II, ○ Igrzyska Olimpijskie Czternastki, ○ inne uroczystości upamiętniające ludzi będących wzorami do naśladowania; • zachęcanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w konkursach lokalnych, wojewódzkich i krajowych z tematów związanych z poprawną polszczyzną, recytatorskich oraz historią naszego kraju; • rozwijanie wiedzy oraz kształtowanie postawy otwartości wobec innych kultur; <u>otoczenie szczególną opieką uczniów innej narodowości</u> 				
<p>1. Poznawanie historii lokalnej społeczności.</p>	<p>- wycieczki po muzeach, - wycieczki do miejsc związanych z legendami lokalnymi lub miejskimi,</p>	<p>- wychowawcy, nauczyciele</p>	<p>- cały rok</p>	<p>- uczniowie</p>
<p>Szczegółowe sposoby realizacji :</p> <ul style="list-style-type: none"> • promowanie przez nauczycieli aktywnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły oraz społeczności lokalnej; • angażowanie uczniów w pracę samorządu szkolnego i/lub inne formy aktywności działających na terenie szkoły; • uczniowie odwiedzają miejsca związane z lokalnymi mitami oraz zapoznają się z miejscowymi legendami; • młodzież odwiedzi muzea związane z ich planem zajęć; 				
<p>1. Angażowanie rodziców / opiekunów dzieci i młodzieży szkolnej w pracę na rzecz szkoły. 2. Uświadomienie dorosłym konieczności kształtowania prawidłowych postaw w młodych ludziach.</p>	<p>- kontakt z nauczycielami, wychowawcami klas, - spotkania z psychologiem / pedagogiem,</p>	<p>- /pedagog, wychowawcy , nauczyciele</p>	<p>- cały rok</p>	<p>- rodzice/ opiekunowie uczniów</p>
<p>Szczegółowe sposoby realizacji :</p> <ul style="list-style-type: none"> • zachęcenie rodziców / opiekunów uczniów do czynnego udziału w życiu szkoły, uczestnictwie w inicjatywach podejmowanych przez społeczność szkolną- np. działalność charytatywną • szkoła zachęca dorosłych do udziału w organizowanych przez szkołę uroczystościach / akademiach szkolnych (o charakterze patriotycznym czy świątecznym); 				

<p>1. Zwiększenie świadomości w temacie wychowania w wartości przez rodzinę. Uświadomienie ich kluczowego znaczenia w edukacji.</p>	<p>- warsztaty dla rodziców, - spotkania z wychowawcami, psychologiem, - materiały informacyjne, - polecane pozycje książkowe,</p>	<p>- pedagog, psycholog, wychowawcy, nauczyciele</p>	<p>- cały rok</p>	<p>-rodzice/ opiekunowie uczniów</p>
<p>Szczegółowe sposoby realizacji :</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Spotkanie dla rodziców z psychologiem ROZWIJANIE KOMPETENCJI WYCHOWAWCZYCH – dla klas 1-3</u> • wychowawcy oraz pedagog udzielają rodzicom/ opiekunom informacji na temat Poradni Rodzinnych, które specjalizują się w rozwiązywaniu sytuacji kryzysowych, problemów wychowawczych w rodzinie oraz problemów małżeńskich; • uświadomienie rodzicom/ opiekunom dzieci jak ważną rolę odgrywa ich podejście oraz wyznawane przez nich wartości; 				
<p>1. Wzbogacenie uczniowskiej wiedzy na temat wartości oraz określenie ich znaczenia w życiu codziennym.</p>	<p>- wyjścia do teatru/ filharmonii/ muzeum/ itp., - godziny wychowawcze, - spotkania doradcą zawodowym, rozmowy wychowawcze z pedagogiem, psychologiem</p>	<p>- pedagog, psycholog, wychowawcy, nauczyciele</p>	<p>- cały rok</p>	<p>-uczniowie</p>
<p>Szczegółowe sposoby realizacji :</p> <ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele i wychowawcy pracują nad prawidłowym kształtowaniem postaw uczniów – podejmują działania mające na celu uświadomienie uczniom czym są wartości, dlaczego istotne jest ich posiadania, jakie korzyści niosą dla nich samych ; • wyjścia do teatru na spektakl ,wyjście do kina, organizowanie twórczych działań z pominięciem czynnika rywalizacji; • włączanie młodzieży do podejmowanie działań na rzecz szkoły bądź klasy – organizacja wydarzeń, akcji charytatywnych, akcji świątecznych, wyjść, wyjazdów; • modelowanie postaw pomocnego zachowania i empatycznego odczuwania względem drugiego człowieka w trakcie zajęć lekcyjnych spotkanie z doradcą zawodowym, który pomoże uczniom określić ich predyspozycje zawodowe; • Konkurs UDOSTĘPNIACZE – dla uczniów klasy 6 a, 6 e, 7 a zajęcia wychowawcze oraz przygotowanie pracy plastycznej konkursowej w ramach projektu, wszystkie pozostałe klasy 5-8 zajęcia wychowawcze oraz przygotowanie pracy plastycznej. 				

Rozdział 3: Przemoc i agresja rówieśnicza w szkole

Przepisy prawne

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1481);
2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1148 ze zm.);
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. 2017 poz. 356 ze zm.);
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (tekst jednolity: Dz. U. 2018 r. poz. 969);
5. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 1600 ze zm.);
6. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (tekst jednolity: Dz. U. 2019 r. poz. 1145 ze zm.);
7. Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (tekst jednolity: Dz. U. 2019 r. poz. 821 ze zm.);
8. Rozporządzenie MEN z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1658 ze zm.);
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1578 ze zm.);
10. Rozporządzenie MEN z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań wobec szkół (Dz. U. z 2017 r., poz. 1611 ze zm.);
11. Konwencja o prawach dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. 1991 nr 120 poz. 526).

Stan prawny z dnia 1.09.2019 r.

Cele:

- **podtrzymywanie pozytywnych tradycji szkoły,**
- **przekazywanie wartości, norm społecznych,**
- **edukowanie prawne uczniów,**
- **podnoszenie wiedzy na temat zjawiska cyberprzemocy ,**
- **rozwijanie umiejętności podejmowania właściwych/ konstruktywnych działań w sytuacji ich pojawienia się,**
- **przypomnienie procedur postępowania w sytuacjach pojawienia się agresji, przemocy.**

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1. Przeprowadzenie badań ewaluacyjnych diagnozujących występowanie zjawiska agresji i przemocy wśród uczniów uczęszczających do szkoły.	- prowadzenie badań, ewaluacji	- nauczyciele, pedagog	- w zależności od potrzeb	- cała społeczność szkolna
2. Sporządzenie pogłębionej analizy sytuacji problemowej.	Szczegółowe sposoby realizacji :			
3. Wyciągnięcie wniosków oraz opracowanie działań koniecznych do prowadzenie efektywnego Programu wychowawczo-profilaktycznego.	<ul style="list-style-type: none"> • przeprowadzenie badań ankietowych wśród uczniów • sporządzenie analizy uzyskanych wyników z badania ewaluacyjnego oraz zapoznanie z nimi całej społeczności szkolnej • Rada Pedagogiczna przy współpracy z Radą Rodziców tworzy propozycję działań wychowawczo-profilaktycznych mających na celu wypracowanie odpowiednich działań prewencyjnych, wspierających poprawne relacje uczniowskie oraz rozwijających świadomość istnienia różnych form agresji i przemocy, konsekwencji płynących z zachowywania się w taki sposób, możliwości obrony oraz reagowania w odpowiedni sposób w przypadku bycia świadkiem przemocy bądź ofiarą takiego nieakceptowanego zachowania; • przeprowadzenie ponownej ewaluacji po około roku czasu od podjęcia działań wychowawczo-profilaktycznych; • stałe monitorowanie przestrzegania Statutu szkoły oraz analizowanie z przestrzeganiem, których reguł społeczność szkolna ma problem i co jest tego przyczyną; • wychowawcy klas analizują czy w środowisku szkolnym są uczniowie, którzy pochodzą ze środowisk, w których mogą mieć styczność ze zjawiskiem agresji i przemocy; 			
1. Promowanie zachowań zgodnych ze społecznie akceptowanymi normami.	- opracowywanie i upowszechnianie materiałów informacyjnych,	- pedagog, nauczyciele i wychowawcy, psycholog	- cały rok	- rodzice / opiekunowie uczniów,
2. Nauczanie dorosłych w jaki sposób rozpoznać ukrytą i jawną formę agresji, przemocy.	- prowadzenie rozmów, pogadanek o tematyce zachowań zagrażających, przemocowych, agresywnych oraz wynikających z nich konsekwencji,			
Szczegółowe sposoby realizacji :				
<ul style="list-style-type: none"> • działania edukacyjne dla rodziców zwiększające ich kompetencje wychowawcze: <ul style="list-style-type: none"> ○ spotkania z psychologiem/ pedagogiem poruszające temat agresji i przemocy rówieśniczej , ○ spotkanie z przedstawicielami służb mundurowych np. policji – zapoznanie z możliwymi konsekwencjami prawnymi dla sprawców zachowań agresywnych i przemocowych oraz zaznajomienie z 				

	<p>prawnymi metodami reagowania w sytuacji, gdy takie zjawisko wystąpi;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozmowy uświadamiające rodziców opiekunów dzieci na temat istotności, jaką odgrywa ich podejście do zjawiska przemocy i agresji; • działania, mające na celu włączenie rodziców w podejmowanie decyzji na rzecz szkoły, zwłaszcza działań wpływających na zwiększenie bezpieczeństwa na terenie placówki np. zachęcanie rodziców/ opiekunów dzieci do wykazywania większej inicjatywy, zaangażowania w sprawy szkoły i jej uczniów; 			
1. Zaangażowanie rodziców / opiekunów prawnych i faktycznych do współpracy przy promowaniu poprawnego stylu zachowania – przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym i przemocowym.	- wspieranie prac wychowawcy, nauczyciela przez rodziców/ opiekunów.	- pedagog, wychowawcy, dyrektor	- cały rok	- rodzice / opiekunowie prawni
<p>Szczegółowe sposoby realizacji :</p> <ul style="list-style-type: none"> • opiekunowie uczniów wspierają pracę wychowawców klas podczas wyjazdów i wyjść klasowych/ szkolnych np. zielona szkoła, kino, teatr, filharmonia, muzea, opera; • organizacja wycieczek dla uczniów do pobliskich atrakcji turystycznych we współpracy z rodzicami / opiekunami uczniów; 				
1. Uczenie uczniów prawidłowych form zachowania w sytuacjach trudnych.	- spotkania z przedstawicielami policji, psychologiem, - zajęcia z pedagogiem , psychologiem	- pedagog, wychowawcy, psycholog	- cały rok	- uczniowie
<p>Szczegółowe sposoby realizacji :</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaproszenie przedstawicieli służb mundurowych do udzielenia prelekcji uczniom i zapoznanie ich z możliwymi konsekwencjami stosowania czynów zabronionych; • spotkanie z psychologiem/ pedagogiem, który opowie w jaki sposób bronić się przed agresją i przemocą oraz gdzie i u kogo szukać pomocy gdy do takiej sytuacji już dojdzie; • sesja plakatu – Stop Przemocy • interaktywna <u>lekcja na temat agresji i przemocy fizycznej, słownej</u>, emocjonalnej oraz za pośrednictwem nowych mediów: • „<u>Jak przeciwdziałać agresji i przemocy?</u>” – zajęcia z wykorzystaniem nowoczesnych technologii dla wychowanków świetlicy organizowana w ramach tygodnia tematycznego „<u>STOP AGRESJI</u>”. • Udział w kampanii społecznej „<u>BĄDŹ KUMPLEM – NIE DOKUCZAJ</u>” – zajęcia warsztatowe dla klas 1-3. • Wdrażanie działań na rzecz ograniczania agresji i przemocy: propagowanie bezpiecznych zabaw, spędzania czasu wolnego; prowadzenie kół zainteresowań; udział uczniów w akcjach charytatywnych, konkursach, rajdach imprezach szkolnych i pozaszkolnych. • Zajęcia profilaktyczno- wychowawcze z psychologiem <u>JAK UCHRONIĆ SIĘ PRZED AGRESJĄ I PRZEMOCĄ RÓWIEŚNICZĄ?</u>- dla 5 • Zajęcia profilaktyczno- wychowawcze z pedagogiem : <u>STOP AGRESJI FIZYCZNEJ I PSYCHICZNEJ</u> – dla klas 4 • ukierunkowanie pracy wychowawczej i profilaktycznej na eliminowanie i zapobieganie przejawom agresji wśród uczniów. W przypadku agresji psychicznej koncentrowanie się na <u>wyzywaniu, używaniu obraźliwych słów oraz ośmieszaniu</u>, natomiast w przypadku agresji fizycznej na <u>kopaniu i popychaniu</u>. – zajęcia wychowawcze, rozmowy wychowawcze – klasy 1-8 				
1. Przeciwdziałanie zjawisku agresji i przemocy rówieśniczej w szkole.	- rozmowa z uczniami, tworzenie przyjaznej, otwartej i komfortowej atmosfery,	- pedagog, wychowawcy, nauczyciele	- cały rok	- uczniowie

	Szczegółowe sposoby realizacji:			
	<ul style="list-style-type: none"> stosowanie w szkole polityki tzn. otwartych drzwi, udzielanie wsparcia – nauczyciele tworzą odpowiednią, komfortową atmosferę, aby uczniowie byli świadomi, że mogą zwrócić do pracowników szkoły z każdym swoim problemem; 			
1. Zaznajomienie uczniów z terminem agresji i przemocy zarówno w szkole jak i w rodzinie oraz promowanie poprawnego wzorca zachowania.	- zajęcia w formie wykładów, prac indywidualnych i grupowych	- pedagog , wychowawcy, nauczyciele	- cały rok	- uczniowie
	Szczegółowe sposoby realizacji:			
	<ul style="list-style-type: none"> podczas godziny wychowawczej uczniowie zapoznają się bądź przypominają sobie zasady dotyczące bezpieczeństwa oraz akceptowanego i promowanego przez szkołę zachowania ; 			
1. Przygotowanie nauczycieli na ewentualne sytuacje o charakterze agresywnym na terenie szkoły.	- konsultacje; - porady	- dyrektor, pedagog , psycholog, lider WDN	- cały rok	- nauczyciele i wychowawcy
	Szczegółowe sposoby realizacji:			
	<ul style="list-style-type: none"> Poszerzanie wiedzy w zakresie zagadnień działanie zgodnie z procedurami w przypadku pojawienia się sytuacji kryzysowych, w tym związanych z pojawieniem się zachowania o charakterze agresywnym na terenie szkoły jasne wyznaczanie granic uczniom i konsekwentne ich dotrzymanie; 			

Rozdział 4: Współpraca z rodzicami

Przepisy prawne

1. Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE 2016 C 202, s.1);
2. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. 1997 nr 78 poz. 483);
3. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o Systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1481);
4. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1148 ze zm.);
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. 2017 poz. 356 ze zm.);
6. Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych z 1966 (Dz. U. 1977 nr 38 poz. 167);
7. Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (Dz. U. 1993 nr 61 poz. 284);
8. Konwencja o Prawach Dziecka (Dz. U. 1991 nr 120 poz. 526);
9. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka (Dz. U. 1989 nr 29 poz. 155).

Stan prawny z dnia 1.09.2019 r.

Cele:

- budowanie prawidłowych i trwałych relacji interpersonalnych na linii rodzic/ opiekun prawny dziecka a nauczyciele szkolni,
- wdrożenie rodziców w organizowanie procesu dydaktyczno-wychowawczego,
- dążenie do ujednoczenia tychże oddziaływań w środowisku szkolnym oraz rodzinnym,
- wzmacnianie relacji pomiędzy opiekunami uczniów i ich nauczycielami w placówce szkolnej.

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1. Podnoszenie kompetencji nauczycieli w zakresie współpracy z rodzicami .	konsultacje z psychologiem/ pedagogiem ,	- dyrektor ,pedagog, lider WDN	- cały rok	-nauczyciele, wychowawcy, dyrekcja szkoły, pedagog
Szczegółowe sposoby realizacji : <ul style="list-style-type: none"> • Konsultacje z psychologiem/ pedagogiem w celu zapoznania nauczycieli z metodami, które pozwolą nawiązać odpowiednie relacje z rodzicami/ opiekunami uczniów, zachęcić ich do współpracy i tym samym zbudować swój pozytywny, profesjonalny wizerunek i/lub 				
1. Wdrożenie wspólnego, partnerskiego podejścia i zarządzania placówką szkoły.	- współorganizowanie wydarzeń przy współpracy rodziców/ opiekunów uczniów i nauczycieli,	- dyrektor, rada rodziców, wychowawcy, nauczyciele,	- cały rok	- rodzice/ opiekunowie uczniów
Szczegółowe sposoby realizacji : <ul style="list-style-type: none"> • pracownicy szkoły współorganizują wraz z opiekunami uczniów niektóre projekty np. imprezy szkolne, wyjścia do kina/ teatru/ muzeum, Olimpiadę Czternastki, Dzień Dziecka, Dzień Patrona Szkoły ; • wspólne spotkania rodziców i nauczycieli z udziałem uczniów – wspólne organizowanie wydarzeń ; 				
1. Wspólne rozwiązywanie sytuacji problemowych. 2. Prowadzenie diagnozy środowiskowej, udzielenie wsparcia rodzinom potrzebującym.	- informowanie osób potrzebujących o instytucjach/ organizacjach świadczących pomoc,	- pedagog, wychowawcy	- cały rok	- rodzice/ opiekunowie dzieci, uczniowie
Szczegółowe sposoby realizacji: <ul style="list-style-type: none"> • pedagog kieruje możliwe formy wsparcia dla rodzin potrzebujących; • pedagog , wychowawca udzielają informacji o możliwych formach wsparcia w sytuacjach problemowych np.: problemy wychowawcze, problemy komunikacyjne w rodzinie, przemoc w rodzinie, sytuacje nałogowe, ubóstwo, długotrwałe sytuacje chorobowe, bezrobocie, choroby; • pedagog wspomaga wychowawcę klasy w rozpoznawaniu potrzeb ucznia i jego środowiska rodzinnego przeprowadzaniu– wspólne prowadzenie indywidualnych i bezpośrednich spotkań z rodzicami, • <u>spotkanie dla rodziców z psychologiem ROZWIJANIE KOMPETENCJI WYCHOWAWCZYCH – klasy 1-3 w/w tematyka poruszana przez wychowawców na spotkaniach z rodzicami – klasy 4-8</u> • <u>spotkanie dla rodziców uczniów klas 4 z psychologiem z PPP nt. JAK POMÓC DZIECKU Z TRUDNOŚCIAMI WYNIKAJĄCYMI Z PRZEJŚCIA NA KOLEJNY ETAP EDUKACYJNY</u> • spotkanie dla rodziców uczniów klas 1 z psychologiem z PPP nt. <u>MOJE DZIECKO IDZIE DO SZKOŁY.</u> • <u>rozwijanie kompetencji wychowawczych rodziców w komunikacji rodzic – dziecko ze zwróceniem szczególnej uwagi na to w jaki sposób formułować swoje oczekiwania, aby były one czytelne dla dziecka i jednocześnie możliwe do zrealizowania oraz że powinny one być konsekwentnie wymagane przez rodziców klasy 1-8 – w bieżącej pracy wychowawczej, spotkanie z rodzicami nt w/w tematyki)</u> 				

Rozdział 5: Rozwijanie kompetencji czytelniczych oraz upowszechnianie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży

Przepisy prawne

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o Systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1481);
2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1148 ze zm.);
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. 2017 poz. 356 ze zm.);
4. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 października 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków, form i trybu realizacji Priorytetu III „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa” dotyczącego wspierania w latach 2016–2020 organów prowadzących szkoły oraz biblioteki pedagogiczne w zakresie rozwijania zainteresowań uczniów przez promocję i wspieranie czytelnictwa dzieci i młodzieży, w tym zakup nowości wydawniczych (Dz. U. 2015 poz. 1667);
5. Rozporządzenie MEN z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1658 ze zm.);
6. Rozporządzenie MEN z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań wobec szkół (Dz. U. 2017 poz. 1611 ze zm.);
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 maja 2017 r. w sprawie warunków i sposobu wspomaganie nauczania języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej i innych przedmiotów nauczanych w języku polskim wśród Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą oraz dzieci pracowników migrujących (Dz. U. 2017 r. poz. 1042).

Stan prawny na dzień 31.09.2019 r.

Cele:

- rozwijanie kompetencji czytelniczych,
- upowszechnianie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży,
- promowanie czytelnictwa,
- krzewienie rodzinnej kultury czytelniczej,
- angażowanie rodziców / prawnych opiekunów uczniów w życie szkoły oraz działania organizowane przez placówkę.

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1. Zaangażowanie rodziców / opiekunów uczniów do współpracy przy promowaniu czytelnictwa wśród uczniów placówki.	- organizowanie wydarzeń promujących czytelnictwo, - udział w kampaniach,	nauczyciel bibliotekarz, wychowawcy, nauczyciele	- cały rok	- rodzice / opiekunowie uczniów
2. Praca nad zmianą postrzegania zjawiska czytelnictwa.	Szczegółowe przykłady realizacji:			
3. Poszukiwanie sponsorów na zakup nowych książek.	<ul style="list-style-type: none"> • zachęcenie rodziców / opiekunów uczniów do sponsoringu lub pomocy przy pozyskiwaniu sponsorów na zakup nowych pozycji książkowych niezbędnych szkole lub takich, które zostały wybrane przez uczniów placówki; • promowanie wspólnego czytania (na głos) z dzieckiem; • zachęcanie rodziców do udziału w kampanii „Cała Polska czyta dzieciom”; 			
1. Kształtowanie wysokiego poziomu rozwoju intelektualnego i wiedzy u uczniów.	- konkursy, wydarzenia, promujące czytelnictwo, - zajęcia w bibliotekach,	- nauczyciel bibliotekarz wychowawcy	- cały rok	-uczniowie
2. Upowszechnianie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży, zwiększenie frekwencji w bibliotece.	Szczegółowe sposoby realizacji:			
	<ul style="list-style-type: none"> • konkursy czytelnicze, plastyczne, rozmowy o książkach; • szkolny konkurs „Najlepszy czytelnik klas 1-3 oraz 4-8 ” • szkolny konkurs „ Największa liczba wypożyczonych książek”. • udział w Narodowym Programie Rozwoju Czytelnictwa – klasy 2-3 • „CZYTANIE NA DYWANIE” – cotygodniowe zajęcia promujące czytelnictwo – wspólne czytanie, opowiadanie i interpretacja utworów literackich – świetlica szkolna • zadawanie prac domowych w formach projektowych, które wymagają skorzystania z zasobów bibliotecznych; • udział w akcjach organizowanych w bibliotece zewnętrznej – współpraca z Biblioteką IV LO - m. in. udział w projekcie „Zakochaj się w książkach” – warsztaty, konkursy (Klub Młodego Wolontariusza, 14 KGZ) • interaktywne rozwiązywanie krzyżówek, quizów; • zachęcanie uczniów do pisania własnych opowiadań, wierszy; 			
1. Rozwijanie kompetencji czytelniczych.	- ćwiczenia usprawniające umiejętność czytania oraz rozumienia czytanego tekstu,	- nauczyciel polonista, wychowawcy, nauczyciel bibliotekarz	- cały rok	- uczniowie
	Szczegółowe sposoby realizacji:			
	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawca / polonista sprawdza u swoich uczniów zdolności do szybkiego czytania, czytania ze zrozumieniem, słuchania ze zrozumieniem; • ćwiczenie umiejętności czytania ze zrozumieniem; • ćwiczenie umiejętności słuchania ze zrozumieniem – należy uświadomić uczniom różnicę między słyszeniem a słuchaniem; • ćwiczenie umiejętności szybkiego czytania; 			

Rozdział 6: Trudności w nauce oraz sposoby motywowania do pracy

Przepisy prawne

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1481);
2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1148 ze zm.);
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. 2017 poz. 356 ze zm.);
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2017 r. poz. 1591 ze zm.);
5. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 lipca 2019 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników i materiałów edukacyjnych (Dz. U. 2019 r. poz. 1342);
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 września 2017 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1743).

Stan prawny z dnia 1.09.2019 r.

Cele:

- zapobieganie niepowodzeniom szkolnym,
- wspieranie ucznia w przezwyciężaniu pojawiających się trudności w nauce,
- budowanie wiary we własne siły i umiejętności,
- kształtowanie wytrwałości w realizacji wyznaczonych celów,
- motywowanie do nauki.

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1. Diagnoza zjawiska –ilość osób przejawiających trudności w nauce oraz ich specyfika. 2. Zapoznanie uczniów i rodziców z wymogami stawianymi przed uczniami z danego przedmiotu szkolnego. 3. Organizowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w nauce i uczniów zdolnych	- diagnoza zjawiska, - analiza uzyskanych wyników oraz dostosowanie działań profilaktycznych do indywidualnych potrzeb uczniów, - spotkania z rodzicami / opiekunami i stała współpraca, - spotkania ze specjalistami, - organizowanie zajęć dodatkowych	- pedagog, wychowawcy, nauczyciele, nauczyciel specjalista, logopeda szkolny	- cały rok	rodzice - uczniowie
Szczegółowe sposoby realizacji: <ul style="list-style-type: none"> • poznanie osiągnięć edukacyjnych uczniów klas pierwszych, zaznajomienie się ze specyfiką trudności uczniów słabszych oraz stopniowe odkrywanie ich predyspozycji; • diagnozowanie rodzaju występujących zaburzeń, sytuacji rodzinnej uczniów przejawiających problemy w nauce; • monitorowanie osiągnięć edukacyjnych uczniów; • uczniowie i rodzice / opiekunowie uczniów zapoznani zostają przez każdego nauczyciela przedmiotu z wymogami, które stawiane są przed uczniami; • logopedyczne badania przesiewowe – klasy 1 oraz oddział przedszkolny – współpraca z PPP • logopedyczne badania kontrolne – klasy 2 i 3 • realizacja programu profilaktyki i terapii logopedycznej „Mamy sprawne języki” dla uczniów oddziału przedszkolnego oraz klas 1-3. • projekt edukacyjny „Zabawy usprawniające i stymulujące motorykę aparatu artykulacyjnego dzieci” dla wychowanków oddziału przedszkolnego • zajęcia specjalistyczne: korekcyjno-kompensacyjne, dydaktyczno-wychowawcze, logopedyczne, rewalidacyjne, edukacyjno-terapeutyczne • zajęcia rozwijające i konkursy dla dzieci zdolnych 				
1. Wzbogacanie wiedzy przez nauczycieli na temat specyficznych trudności w nauce przejawianych przez uczniów. 2. Utrzymywanie stałej współpracy z rodzicami/ opiekunami uczniów.	konsultacje ze specjalistami np. z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, - nawiązanie współpracy z instytucjami, organizacjami, służbami pomocowymi i mundurowymi,	- pedagog, lider WDN, wychowawcy, nauczyciele	- cały rok	-nauczyciele i wychowawcy
Szczegółowe sposoby realizacji: <ul style="list-style-type: none"> • przeprowadzenie analizy w celu dopasowania odpowiednich technik nauczania względem ucznia; • utrzymywanie stałego kontaktu z opiekunami uczniów oraz prowadzenie systematycznej obserwacji pod kątem zaspokajania podstawowych potrzeb w rodzinie oraz pojawiających się wydarzeń w życiu młodego człowieka (np. rozstania rodziców, nerwowa atmosfera domowa, przemoc domowa, choroba, śmierć w rodzinie, itp.); 				

	<ul style="list-style-type: none"> utrzymywanie stałego kontaktu z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, która udziela nauczycielom wsparcia przy dostosowaniu wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych przez nich programów i toku nauczania do indywidualnych potrzeb ucznia; 			
1. rozwijanie wiedzy nauczycieli na temat możliwych zaburzeń zachowania uczniów.	- spotkania ze specjalistami,	- pedagog, psycholog	- cały rok	-nauczyciele i wychowawcy
Szczegółowe sposoby realizacji: <ul style="list-style-type: none"> Porady i konsultacje z pracownikiem Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej; 				
1. Poszerzanie wiedzy rodziców / opiekunów dzieci na temat specyficznych trudności w nauce przejawianych przez uczniów 2. Uświadamianie rodziców o konieczności samodzielnej pracy dziecka. 3. Nawiązanie stałej współpracy z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną.	- spotkania ze specjalistami z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, - spotkania z psychologiem / pedagogiem szkolnym, psychologiem z poradni, psychoterapeutą, logopedą, - spotkania z wychowawcą i nauczycielami, - materiały, informacyjne,	- pedagog, wychowawcy, nauczyciele	- cały rok	- rodzice / opiekunowie uczniów
Szczegółowe sposoby realizacji: <ul style="list-style-type: none"> dla rodziców organizowane są spotkania ze specjalistami; nauczyciele skupiają się na wypracowaniu dobrego dialogu z rodzicami / opiekunami uczniów oraz utrzymaniu z nimi stałej współpracy na rzecz szkoły i jej uczniów; dla rodziców prowadzone są konsultacje i poradnictwo w zakresie psychologa/pedagoga mające na celu uświadomienie rodzicom / opiekunom uczniów istotności ich roli w procesie wspierania dziecka w nauce i udzielania mu pomocy w sytuacjach jego niepowodzeń szkolnych; szkoła wspiera rodziców w podejmowaniu decyzji na temat przeprowadzenia badania w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej – nauczyciele uświadamiają rodzicom, na jaką pomoc mogą liczyć oraz jakie działania zostaną im zaoferowane przez placówkę PPP tj. opinia wydana przez PPP lub inną poradnię specjalistyczną, która oceni możliwości intelektualne i zdrowotne ucznia i ułatwi wybór narzędzi, które będą wspierać edukację; wychowawca / psycholog / pedagog wskazuje rodzicom korzyści dla dziecka płynące z posiadania opinii, orzeczenia PPP lub innej poradni specjalistycznej i przedłożenia tych dokumentów w szkole; 				
1. Kształtowanie umiejętności organizacji czasu. 2. Poznawanie mnemotechnik. 3. Budowa systematyczności.	- warsztaty, ćwiczenia, - dyskusje, - materiały ćwiczeniowe, - spotkania ze specjalistami,	- pedagog, wychowawca, nauczyciele	- cały rok	- uczniowie
Szczegółowe sposoby realizacji: <ul style="list-style-type: none"> uczniowie poznają jak wykorzystywać swoje zmysły i w ten sposób usprawnić działanie swojej pamięci – zajęcia warsztatowe z psychologiem „Stres i techniki uczenia się” dla uczniów klas 8 różnicowanie sposobów zadań domowych oraz stosowanie różnych form sprawdzania stopnia opanowania wiadomości, dostosowanych do indywidualnych potrzeb uczniów; 				

Rozdział 7: Zdrowy tryb życia

Przepisy prawne

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1481);
2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1148 ze zm.);
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. 2017 poz. 356ze zm.);
4. Konwencja o prawach dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. 1991 nr 120 poz. 526);
5. Ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1252);
6. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 1492 ze zm.);
7. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 1878 ze zm.);
8. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 2137 ze zm.);
9. Ustawa z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 1466 ze zm.);

Stan prawny z dnia 1.09.2019 r.

Cele:

- pogłębienie wiedzy na temat zachowań prozdrowotnych,
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu,
- kształtowanie odpowiedniej aktywnej postawy i dbanie o zdrowie własne, swoich bliskich i innych ludzi,
- promowanie regularnego uprawiania sportu,
- uświadamianie istnienia chorób cywilizacyjnych,
- uświadamianie problemu depresji.

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1. Propagowanie wśród uczniów zdrowego trybu życia. 2. Uświadamianie uczniom jak ważne jest zdrowe odżywianie się. 3. Świadomość znaczenia ruchu fizycznego w życiu każdego człowieka. 4. Zwiększenie aktywności fizycznej i wyrobienie nowych nawyków.	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia aktywizujące, - konkursy taneczne, wokalne, sportowe, - warsztaty, rajdy, - zajęcia plastyczne, - zajęcia sportowe, - dostępność i popularyzacja materiałów edukacyjnych, - udział w projektach i programach profilaktycznych 	- pielęgniarka, wychowawcy, nauczyciele , pedagog	- cały rok	- uczniowie
<p>Szczegółowe sposoby realizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • udział w programie, dzięki któremu uczniowie będą otrzymywali owoce i warzywa oraz produkty mleczne; • udział w programie „PORCJA POZYTYWNEJ ENERGII” – celem działań jest kształtowanie u dzieci właściwych nawyków żywieniowych opartych na spożywaniu warzyw i owoców oraz świadoma walka z otyłością – klasa 6 c • realizacja programu TRZYMAJ FORMĘ dla klas 5-8, edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród uczniów. (Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna) • działania profilaktyczne – zaburzenia odżywiania (nadwaga, niedowaga, niedobór wzrostu)-pomiary wagi i wzrostu, obliczenia BMI, konsultacje dla rodziców. • w ramach zajęć WDZ: <i>ANOREKSJA I BULIMIA – co to znaczy nadwaga i niedowaga?</i> - pogadanka dla uczniów klas 6 <i>ZASADY ZDROWEGO ODŻYWIANIA</i> pogadanka dla uczniów klas 6. <i>„JEDZ ZDROWO, ŻYJ NA SPORTOWO”</i> szkolny konkurs o tematyce prozdrowotnej dla wychowanków świetlicy. • realizacja Programu „<i>MAMO, TATO, CO WY NA TO?</i>”, którego celem jest podniesienie poziomu wiedzy na temat wybranych elementów zdrowego stylu życia oraz ich roli w kształtowaniu prawidłowych nawyków prozdrowotnych u dzieci rozpoczynających naukę w szkole - oddział przedszkolny (Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna) • udział w programie „<i>KUBUSIOWI PRZYJACIELE NATURY</i>” - promowanie postaw proekologicznych oraz prozdrowotnych – klasy 2 • realizacja Programu <i>CZYSTE POWIETRZE WOKÓŁ NAS</i> dla oddziału przedszkolnego.(Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna) • propagowanie zdrowego trybu życia- pogadanki, wycieczki, wyjazdy na basen, zajęcia gimnastyki korekcyjnej i inne formy (gazetki informacyjne, plakaty itp.) . • profilaktyka nadciśnienia tętniczego u dzieci i młodzieży: kontrolne pomiary ciśnienia tętniczego uczniów oddziału przedszkolnego oraz uczniów klas 1, 3, 5, 6 i 7. • PORADNIA ZDROWIA UCZNIA- sesje plakatowe, ulotki, gazetki ściennie nt. propagowania zdrowego trybu życia – higiena wzroku, słuchu, prawidłowa postawa ciała, higiena osobista, aktywność fizyczna itp.). • działalność Szkolnego Koła PCK – dla uczniów klas 4-8 oraz Klubu Wiewiórka PCK –dla uczniów klas 1-3. • sesja plakatowa z okazji Światowego Dnia Mycia Rąk (15 października).Pogadanki - szerzenie wiedzy, jak ważne jest Mycie Rąk. Święto 				

	<p>ustanowione przez ONZ, jako akcja edukacyjna – klasy 1-3 oraz oddział przedszkolny.</p> <ul style="list-style-type: none"> • udział w WARSZTATACH KULINARNYCH w ramach współpracy z Biblioteką IV LO p. K. Fiołek – grupa uczniów • udział w akcjach prozdrowotnych : <p><i>Krajowy program ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce (Światowy Dzień bez tytoniu – 31 maja, Światowy Dzień rzucania palenia – 19 listopada); Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobieganie Zakażeniom HIV (Światowy Dzień AIDS -1 grudnia; Kwiecień- Miesiąc Zdrowia – Światowy Dzień Zdrowia – 7 kwietnia</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • „Olimpiada Czternastki”- coroczny konkurs sportowy klas młodszych i starszych; • nauczyciele i wychowawcy zachęcają uczniów do czynnego brania udziału w obowiązkowych i fakultatywnych zajęciach sportowych; 			
<p>1. Uświadamianie istnienia chorób cywilizacyjnych. 2. Uświadomienie zjawiska depresji. 3. Rozbudzanie świadomości uczniów na temat wpływu reklamy na ich wybory żywieniowe 4. Tworzenie świadomości znaczenia dla zdrowia człowieka higieny w tym higieny jamy ustnej.</p>	<p>- materiały informacyjne, - pogadanki, - ćwiczenia aktywizujące, - dostępność i popularyzacja materiałów edukacyjnych, - programy profilaktyczne</p>	<p>- pielęgniarka, pedagog, nauczyciele, wychowawcy</p>	<p>- cały rok</p>	<p>- uczniowie</p>
<p>Szczegółowe sposoby realizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • włączenie się w obchody OGÓLNOPOLSKIEGO DNIA WALKI Z DEPRESJĄ- zajęcia, które przybliżą uczniom zjawisko depresji, jej genety, przechodzonych etapów, sposobach radzenia sobie w trudnych sytuacjach;– klasy 6-8. • udział w akcjach prozdrowotnych : <p><i>Krajowy program ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce (Światowy Dzień bez tytoniu – 31 maja, Światowy Dzień rzucania palenia – 19 listopada); Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobieganie Zakażeniom HIV (Światowy Dzień AIDS</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • realizacja programu MIĘDZY NAMI KOBIETKAMI dla uczennic klas 6. • kształtowanie nawyków dbania o zdrowie i higienę osobistą – pogadanka dla klas 4-8 nt. HIGIENY WIEKU DOJRZEWANIA.- w ramach zajęć WZD • rozmowy z uczniami na temat wpływu reklamy na wybory żywieniowe • ekspozycja: zbiór adresów i telefonów, pod którymi młodzi ludzie mogą uzyskać różnego rodzaju wsparcie i pomoc w sytuacjach trudnych takich jak: przemoc pomiędzy rówieśnikami, przemoc w domu, cyberprzemoc, narkomania, alkoholizm, hazard itp.; • uświadomienie zagrożeń wynikających z posiadania wad postawy; • zapobieganie próchnicy i higiena jamy ustnej – praktyczna nauka prawidłowego szczotkowania zębów oraz fluoryzacja prowadzona przez pielęgniarkę – klasy 1-6 				
<p>1. Pedagogizacja rodziców/ opiekunów, zapoznanie ze specyfiką tematyki, w jaki sposób należy promować zdrowy styl życia oraz jak reagować w sytuacjach jego zagrożenia. 2. Profilaktyka zdrowego trybu życia.</p>	<p>- filmy, materiały edukacyjne, - pogadanki, - dostępność i popularyzacja materiałów edukacyjnych,</p>	<p>-wychowawcy, pedagog, nauczyciele, psycholog, pielęgniarka</p>	<p>- cały rok</p>	<p>- rodzice i opiekunowie uczniów</p>
<p>Szczegółowe sposoby realizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uświadomienie rodzicom konieczności przeprowadzania badań profilaktycznych dotyczących prawidłowej postawy ciała dziecka ; • wychowawca wraz z nauczycielem wychowania fizycznego zwracają uwagę rodzicom na nieobecności bądź małą aktywność podczas zajęć wychowania fizycznego ; • ulotki, gazetki ściennie nt. propagowania zdrowego trybu życia • uwrażliwienie rodziców na temat możliwości przeżywania depresji czy chorób cywilizacyjnych przez młodego człowieka; 				

Rozdział 8: Społeczność szkolna – bezpieczeństwo w społeczności szkolnej i trudności w nawiązywaniu kontaktów rówieśniczych

Przepisy prawne

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1481);
2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1148 ze zm.);
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. 2017 poz. 356 ze zm.);
4. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1145 ze zm.);
5. Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. 2016 r. poz. 1822);
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. 2003 nr 6 poz. 69 ze zm.);
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 25 maja 2018 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz. U. z 2018 r. poz. 1055);
8. Ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1252);
9. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 ze zm.);
10. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. 2011 nr 209 poz. 1245);
11. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 852);
12. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 2137 ze zm.);
13. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1578 ze zm.);
14. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 1466 ze zm.);
15. Konwencja o prawach dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. 1991 nr 120 poz. 526);
16. Ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 1482 ze zm.);
17. Ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1084);
18. Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 1990 ze zm.);
19. Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1239 ze zm.);
20. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 1878 ze zm.);
21. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpielii (Dz. U. z 2019 poz. 255).

Stan prawny z 1.09.2019 r.

Cele:

- poprawianie stanu bezpieczeństwa na terenie szkoły, w jej obrębie i poza nią,
- profilaktyka zachowań ryzykownych,
- intensyfikacja wspólnych (przy współpracy rodziców i nauczycieli) działań wychowawczych,
- kształtowanie umiejętności bezpiecznych zachowań,
- tworzenie tradycji i więzi ze szkołą,
- budowanie szacunku do nauczycieli i pracowników szkoły.

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1. Poprawa stanu bezpieczeństwa na terenie szkoły, w jej obrębie i poza nią. 2. Badanie poczucia bezpieczeństwa w szkole.	- badanie ewaluacyjne, interpretacja uzyskanych wyników oraz dobranie odpowiednich działań wychowawczo-profilaktycznych, - spotkania informacyjne, Szczegółowe sposoby realizacji: <ul style="list-style-type: none">• badanie dotyczące poczucia bezpieczeństwa wśród uczniów• „Bezpieczna droga do szkoły” – spotkanie z przedstawicielem KMP (policjantem dzielnicowym asp. M. Raczkowskim) dotyczące zachowania zasad bezpieczeństwa w drodze do i ze szkoły (dla uczniów oddziału przedszkolnego oraz klas 1-3).• pogadanka nt. Ogólne Zasady bezpieczeństwa (również podczas korzystania z kompleksu boisk szkolnych, osiedlowego Orlika, osiedlowych placów zabaw po zajęciach lekcyjnych przez uczniów oraz w szczególności bezpieczne przechodzenie przez jezdnię oraz parking przy szkole) oddział przedszkolny, klasy 1-8).• „Bezpieczna droga do szkoły” – spotkanie wychowanków świetlicy z policjantem dzielnicowym dot. zachowania zasad bezpieczeństwa.• pogadanka dla Rodziców na temat odpowiedzialności za dziecko spędzające czas wolny w miejscach publicznych (np. kompleksu boisk szkolnych, osiedlowego Orlika, osiedlowych placów zabaw).• udział w <i>kampanii informacyjno-promocyjnej dotyczącej transportu publicznego ,rowerowego i pieszego AKADEMIA BEZPIECZNEGO EKO-RUCHU-</i> prelekcja, konkursy z nagrodami – klasy 2-3• udział w spotkaniu z przedstawicielami Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Kaliszu w zakresie przekazania wiedzy i informacji na temat ochrony przeciwpożarowej oraz zagadnień dotyczących ratownictwa i bezpieczeństwa oraz zachowania dzieci i młodzieży w sytuacjach zagrożenia• udział w programie edukacyjnym o charakterze społecznym „Akademia bezpiecznego Puchatka” obejmującym tematykę	- pedagog, wychowawcy,	- cały rok	- cała społeczność szkolna

	<p>związaną z bezpieczeństwem dzieci w czterech strefach: na drodze, w domu, w szkole oraz w Internecie - klasy 1</p> <ul style="list-style-type: none"> • umieszczenie zasad bezpieczeństwa dla uczniów w formie gazetki ściennej na korytarzach szkolnych, w pomieszczeniach klasowych. m. in. -Bezpieczne ferie, Bądź bezpieczny na drodze, Bezpieczeństwo w Sieci, Bezpieczne wakacje • „Jestem bezpieczny w sieci” - zajęcia z wykorzystaniem nowoczesnych technologii dla wychowanków świetlicy organizowana w ramach tygodnia tematycznego. • „BEZPIECZNE FERIE” – pogadanki profilaktyczne dla klas 1-8 oraz konkurs plastyczny dla klas 1-3. • BEZPIECZNE WYJAZDY I WYJŚCIA KLASOWE: - zajęcia wychowawcze dla klas 4; pogadanka – klasy 5-7 oraz 1-3 i oddział przedszkolny – przed planowanym wyjściem lub wycieczką • PŁYTKA WYOBRAŹNIA TO KALECTWO – projekcja materiału multimedialnego, pogadanki nt. niebezpiecznych skoków do wody – klasy 4-8 • realizacja Programu BEZPIECZNA WODA– <i>zajęcia profilaktyczno-wychowawcze</i> w oparciu o prezentację multimedialną klasy 1-3 oraz oddział przedszkolny. • udział w ogólnopolskiej akcji społecznej „BEZPIECZNE WAKACJE” promującej bezpieczeństwo dzieci i młodzieży – zajęcia profilaktyczno-wychowawcze w oparciu o materiały zamieszczone na www.bezpiecznewakacje.pl dla uczniów klas 1-8 oraz oddziału przedszkolnego, prezentacja wizualna dla uczniów i rodziców – gazetki ścienne. • prowadzenie statystyk zachowań przemocowych, agresywnych, innego rodzaju zachowań ryzykownych; • zapoznanie / przypomnienie uczniom, zasad i reguł bezpieczeństwa obowiązujących na terenie szkoły; • wprowadzenie nowych działań wychowawczo-profilaktycznych opracowanych na podstawie otrzymanych wyników dotyczących poziomu bezpieczeństwa w szkole; 			
<p>1. Poprawa poziomu bezpieczeństwa na terenie szkoły.</p>	<p>- prowadzenie prac remontowych, - instalowanie niezbędnych sprzętów i montowanie usprawnień, - dbanie o bezpieczeństwo fizyczne, emocjonalne i intelektualne uczniów</p>	<p>-dyrektor, pracownicy techniczni wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog,</p>	<p>- według potrzeb</p>	<p>pracownicy, uczniowie</p>
<p>Szczegółowe sposoby realizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przeprowadzenie próbnej ewakuacji z budynku szkoły . • zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego: • Monitorowanie warunków bezpieczeństwa uczniów na terenie szkoły. <p>Monitoring osób wchodzących na teren szkoły, interwencja w sytuacji zagrożenia.</p> <ol style="list-style-type: none"> a. sprawdzenie wydajności i zasięgu obecnego monitoringu; b. przeprowadzanie prac remontowych, instalacyjnych i naprawczych w czasie nieobecności uczniów; c. zakaz opuszczanie terenu szkoły podczas trwania zajęć; 				

	<ul style="list-style-type: none"> d. zadbanie o dobre, sprzyjające pracy oświetlenie wnętrz, dróg wokół szkoły i boisk szkolnych; e. przestrzeganie zasad BHP; f. patrolowanie korytarzy szkolnych przez nauczycieli podczas przerw; g. zabezpieczenia wyjścia ze szkoły przed bezpośrednim wyjściem na ulicę; h. oczyszczanie przejść na terenie szkoły ze śniegu i lodu oraz posypywanie piaskiem z solą; i. dbanie o to, aby sprzęt szkolny dostosowany był do wymogów ergonomii – stoliki i krzesła dostosowane do potrzeb konkretnego ucznia; j. prowadzenie rejestru gości przebywających na terenie szkoły; k. uzupełnienie apteczek zawierających środki do udzielania pierwszej pomocy wraz z instrukcjami jej udzielania l. kontrola sprawności i bezpieczeństwa maszyn i urządzeń technicznych; m. wywieszenie regulaminów oraz norm zachowania się w pracowniach technicznych, chemicznych, itp.; n. zapewnienie uczniom niepełnosprawnym odpowiednich warunków do nauki spełniających ich potrzeby; o. dbanie o prawidłowe naświetlenie, natężenie hałasu, wentylacji i ogrzewania w pomieszczeniach szkoły; p. funkcjonowanie higienicznych i bezpiecznych toalet, szatni, itp.; q. odpowiednie zabezpieczenie pracowni technicznych; r. prowadzenie rejestru wypadków, a później analiza ich przyczyn i okoliczności; s. konsultowanie z rodzicami chorób uczniów i lekarstw, które są przez nich zażywane na terenie szkoły; <ul style="list-style-type: none"> • udostępnienie przepisów, programów, planów, regulaminów oraz zbioru zasad obowiązujących w szkole w dostępnym miejscu – np. świetlica, biblioteka szkolna, czytelnia, gablotka, strona internetowa, itp.; • bezwzględne reagowanie na przejawy przemocy fizycznej, słownej, cyberprzemocy, czy mobbingu rówieśniczego – podejmowanie szybkich interwencji, i nieakceptowanie żadnych wyjątków; • zajęcia wychowawcze ABC ZNAJOMOŚCI PRAWA dla uczniów klas 5 w oparciu o publikację „Bezpieczeństwo młodzieży” Anny Marii Wesołowskiej . – prowadzone przez pedagoga • edukacja prawna uczniów Spotkanie z przedstawicielem KMP (policjantem dzielnicowym) dla uczniów klas 5 i 6 nt. KARALNOŚĆ NIELETNICH. <u>Ekspozycja wykazu instytucji, które pomogą uczniom rozwiązać dany problem</u> • wzmożona opieka i nadzór w miejscach szczególnie zagrożonych (korytarze szkolne szatnie, szatnie wychowania fizycznego, toalety oraz miejsca nieobjęte monitoringiem- podczas przerw śródlekcyjnych). • nauczyciele powinni każdorazowo wyciągać konsekwencje wobec uczniów w przypadku naruszenia zasad bezpieczeństwa oraz reagować w sposób zgodny z procedurami postępowania
--	---

Rozdział 9: Cyberprzemoc

Przepisy prawne

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 283 z późn. zm.);
2. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o Systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1481);
3. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1148 ze zm.);
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. 2017 poz. 356 ze zm.);
5. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 1600 ze zm.);
6. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 poz. 1987 ze zm.);
7. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz.1145 ze zm.);
8. Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (tekst jednolity: Dz. U. 2019 r. poz. 821 ze zm.);
9. Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. 2018 r. poz. 1000 ze zm.);
10. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 969);
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1578 ze zm.);
12. Ustawa o z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 123).
13. Konwencja Rady Europy o cyberprzestępczości, sporządzona w Budapeszcie dnia 23 listopada 2001 r. (Dz. U. 2015 poz. 728);
14. Ustawa o Policji z dnia 6 kwietnia 1990 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 161 ze zm.);
15. Konwencja o prawach dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. 1991 nr 120 poz. 526);
16. Konwencja Rady Europy o cyberprzestępczości, Budapeszt 23.11.2001 r., CETS nr 185.

Stan prawny z dnia 1.09.2019 r.

Cele:

- uświadamianie uczniom, ich opiekunom oraz nauczycielom czym jest przemoc elektroniczna,
- ograniczenie i/lub całkowite wyeliminowanie zachowań agresywnych i przemocowych, realizowanych przy użyciu nowej technologii komunikacyjnej na terenie szkoły bądź poza nią,
- promowanie wśród uczniów zasad poprawnego zachowania się w świecie wirtualnym.

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1. Przeprowadzenie badań ewaluacyjnych diagnozujących występowanie zjawiska cyberprzemocy wśród społeczności szkolnej. 2. Sporządzenie pogłębionej analizy sytuacji problemowej. 3. Wyciągnięcie wniosków oraz opracowanie działań koniecznych do prowadzenie efektywnego Programu wychowawczo-profilaktycznego.	- przeprowadzenie badań, ewaluacji, Szczegółowe sposoby realizacji : <ul style="list-style-type: none"> • przeprowadzenie badania ankietowego wśród uczniów w celu zapoznania się z aktualnym poziomem zagrożenia ,występowaniem bądź określenie natężenia występowania sytuacji problemowych związanych z przemocą elektroniczną; • sporządzenie analizy uzyskanych wyników z badania ewaluacyjnego oraz zapoznanie z nimi Rady Pedagogicznej przy współpracy z Radą Rodziców tworzy propozycję działań wychowawczo-profilaktycznych mających na celu podjęcie działań prewencyjnych, wspierających poprawne relacje uczniowskie oraz rozwijającą świadomość istnienia cyberprzemocy, jej rodzajów, kształtowanie umiejętności radzenie sobie w sytuacjach trudnych oraz świadomość pojawiających się konsekwencji dla sprawcy oraz ofiary takich zachowań; • przeprowadzenie ponownej ewaluacji po około roku czasu od podjęcia działań wychowawczo-profilaktycznych; 	- pedagog, wychowawcy, nauczyciele	- według potrzeb	uczniowie
1. Współpraca z rodzicami / opiekunami prawnymi uczniów w celu wyeliminowania zachowań przemocowych. 2. Opracowanie i upowszechnianie materiałów o zjawisku cyberprzemocy, jego formach, prawnych konsekwencjach popełnienia czynu oraz sposobów reagowania w przypadku znalezienia się w takiej sytuacji.	- materiały edukacyjno-informacyjne, - rozmowy z wychowawcami, nauczycielami, władzami szkoły, przedstawicielami policji, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, psychologiem/ pedagogiem szkolnym, Szczegółowe sposoby realizacji: <ul style="list-style-type: none"> • uświadamianie rodziców / opiekunów o istnieniu zjawiska cyberprzemocy wśród młodych ludzi oraz o różnorodności ich form występowania – przygotowanie materiałów informacyjnych, prelekcje przeprowadzone przez zaproszonych gości ; • przygotowanie rodzicom / opiekunom prawnym uczniów materiałów edukacyjnych i informacyjnych np. za pośrednictwem strony internetowej http://www.sieciaki.pl/ dotyczących cyberprzemocy • wychowawcy i nauczyciele komunikują, że szkoła nie akceptuje żadnych form przemocy, natomiast konsekwencje w wypadku ich pojawienia reguluje Statut Szkoły oraz procedury postępowania zawarte w Programie Wychowawczo -Profilaktycznym – przedstawienie podczas spotkania z rodzicami/ opiekunami, reguł i zasad postępowania w sytuacji pojawienia się zjawiska; 	- pedagog, specjaliści, wychowawcy, nauczyciele	- cały rok	-rodzice / opiekunowie uczniów
1. Podnoszenie kompetencji oraz stałe doszkalanie w temacie przemocy elektronicznej. 2. Nawiązanie stałej współpracy z policją, lokalnym ośrodkiem uzależnień i ich wspieranie w przypadku pojawienia się cyberprzemocy na terenie szkoły.	- przygotowanie materiałów informacyjno-edukacyjnym, - konsultacje z przedstawicielami policji, psychologiem, psychologiem wsparcie w przypadku wystąpienia cyberprzemocy, korzystanie z literatury fachowej	-pedagog, psycholog lider WDN, wychowawcy, nauczyciele, przewodniczący zespołów nauczycielskich	- cały rok	- nauczyciele i wychowawcy pedagog

	<p>Szczegółowe sposoby realizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poszerzenie wiedzy nauczycieli i wychowawców z tematyki cyberprzemocy – w ramach działań zespołów nauczycielskich • poszerzanie wiedzy z zakresu nowych mediów – zapoznanie pracowników placówki szkolnej ze specyfiką forów internetowych, blogów, portali i serwisów społecznościowych oraz aplikacji, z których obecnie korzystają uczniowie; • poszerzanie wiedzy z zakresu bezpiecznego korzystania z Internetu oraz aplikacji i dodatków które chronią i ograniczą możliwość włamania się w miejsca zabezpieczone hasłem bądź inne prywatne przestrzenie dostępne przez Internet; 			
<p>1. Zwiększanie wiedzy uczniów na temat cyberprzemocy, prewencji oraz reagowaniu w przypadku pojawienia się zagrożenia.</p> <p>2. Zapoznanie uczniów i wychowanków z występującymi formami cyberprzemocy oraz skutecznym sposobom przeciwdziałania zjawisku.</p>	<p>- zajęcia wychowawcze - spotkania z przedstawicielem policji</p>	<p>- pedagog, psycholog, wychowawca, przedstawiciel policji</p>	<p>- cały rok</p>	<p>- uczniowie</p>
	<p>Szczegółowe sposoby realizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie uczniów podczas zajęć z wychowawczych - czym jest cyberprzemoc, jakie symptomy i zachowania na nią wskazują, w jaki sposób należy radzić sobie z zaistniałą sytuacją oraz jak bronić się przed jej pojawieniem podczas spotkania ze przedstawicielami policji należy uświadomić jakie mogą być konsekwencje prawne i psychiczne dla sprawcy przemocy; • <i>JAK USTRZEC SIĘ PRZED UZALEŻNIENIEM OD KOMPUTERA?</i> (gry komputerowe, Internet, fora i portale społecznościowe itp.) ulotki, pogadanki itp. • zajęcia wychowawczo-profilaktyczne z psychologiem <i>UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE I CYBERPRZEMOC m. in. hejt</i> – klasy 6 – z psychologiem • <u>zajęcia wychowawcze nt. profilaktyki uzależnień behawioralnych, takich jak: uzależnienie od portali społecznościowych oraz gier komputerowych i cyberprzemocy.</u> 			
<p>1. Propagowanie zasad dobrego zachowania w Internecie.</p> <p>2. Rozwijanie świadomości bezpiecznego korzystania z nowych mediów przez uczniów.</p> <p>3. Promowanie wśród uczniów zasad poprawnego zachowania się w świecie wirtualnym.</p>	<p>- spotkania z psychologiem/ pedagogiem szkolnym, policją, - zajęcia wychowawcze,</p>	<p>- pedagog, psycholog, wychowawcy, policja</p>	<p>- cały rok</p>	<p>- uczniowie</p>
	<p>Szczegółowe sposoby realizacji :</p> <ul style="list-style-type: none"> • przekazywanie uczniom informacji dotyczących bezpiecznego korzystania z nowych mediów ze szczególnym uwzględnieniem Internetu i telefonu komórkowego; gazetki tematyczne, materiały informacyjne itp. • informowanie uczniów o konieczności ochrony swoich danych osobowych oraz ewentualnych konsekwencjach wynikających z ich niedopilnowania • wychowawca zapoznaje uczniów z koniecznością ochrony danych oraz cudzej własności interpersonalnej; • podczas zajęć uczniowie opracowują model odpowiedniego zachowania w sytuacji stania się ofiarą, świadkiem lub sprawcą przemocy elektronicznej; • promocja bezpiecznych stron internetowych i oprogramowania zabezpieczającego przed niepożądanymi treściami na szkolnej stronie internetowej; • wypracowanie wśród uczniów zasady działania według zasady: widzę, reaguję, pomagam; • uczenie jakie działania podejmować kiedy staną się ofiarą, świadkiem bądź sprawcą przemocy elektronicznej; • promowanie zdrowego sposobu spędzania wolnego czasu w gronie rówieśników; • poświęcona odpowiednim i konstruktywnym formą spędzania wolnego czasu w Internecie; 			

Rozdział 10: Środki psychoaktywne

Przepisy prawne

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 283 z późn. zm.);
2. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526);
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 poz. 1591 ze zm.);
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 11 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek (Dz. U. z 2017 r. poz. 1658 ze zm.);
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1578);
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 r. poz. 1249 ze zm.);
7. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1481);
8. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1148 ze zm.);
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. 2017 poz. 356 ze zm.);
10. Ustawa z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1468 ze zm.);
11. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 852);
12. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości w przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 2137 ze zm.);
13. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 969);
14. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 1878 ze zm.);
15. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2015 r. poz. 1390);
16. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jednolity: Dz. U. 2017 r. poz. 957 ze zm.);
17. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1111 ze zm.);
18. Konwencję o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzoną w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169).

Stan prawny na dzień 1.09.2019 r.

Cele:

- **przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających oraz substancji psychoaktywnych ,**
- **kształtowanie odpowiednich postaw poprzez stosowanie działań wychowawczych i profilaktycznych.**

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
<p>1. Przeprowadzenie badań ewaluacyjnych diagnozujących występowanie problemu zażywania substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież szkolną.</p> <p>2. Sporządzenie analizy sytuacji problemowej.</p> <p>3. Wyciągnięcie wniosków oraz opracowanie działań .</p>	<p>- prowadzenie badań, ewaluacji, Spotkania ze specjalistami, pogadanki</p> <p>Szczegółowe sposoby realizacji:</p> <ul style="list-style-type: none">• przeprowadzenie badania ankietowego w celu zapoznania się z aktualnym poziomem podatności środowiska bądź aktualnie istniejącym zagrożeniem, ilością sytuacji problemowych wśród uczniów szkoły, sporządzenie analizy uzyskanych wyników z badania ewaluacyjnego oraz zapoznanie z nimi społeczności szkolnej;• przeprowadzenie ponownej ewaluacji po około roku czasu od podjęcia działań wychowawczo-profilaktycznych;• stałe monitorowanie przestrzegania procedur szkoły;	<p>-pedagog, wychowawcy ,nauczyciele, policjant</p>	<p>-według potrzeb</p>	<p>-uczniowie</p>
<p>1. Poszerzenie wiedzy rodziców / opiekunów prawnych, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji psychoaktywnych.</p> <p>2. Dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom / opiekunom prawnym na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków i substancji psychoaktywnych oraz dostarczenie informacji uczniom szkodliwości używania środków i substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych</p>	<p>- konsultacje z psychologiem, pedagogiem szkolnym, pracownikami poradni, policją, - nawiązanie współpracy z policją, poradnią ds. przeciwdziałania narkomanii,</p> <p>Szczegółowe sposoby realizacji:</p> <ul style="list-style-type: none">• podnoszenie kompetencji rodziców/ opiekunów uczniów poprzez udział w szkoleniu w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji psychoaktywnych oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej uświadamiające dorosłym zjawiska uzależnienia od substancji psychoaktywnych oraz skutków ich krótkotrwałego i długotrwałego zażywania;• NARKOTYKI I DOPALACZE – REALNE ZAGROŻENIA – spotkanie z przedstawicielem KMP dla rodziców uczniów klas 6, 7 i 8- m. in. uświadomienie rodzicom realnych zagrożeń wynikających z braku posiadanej wiedzy na temat tego z kim i w jakich miejscach ich dzieci spędzają wolny czas, razem z karalnością• uświadamianie rodzicom realnych zagrożeń wynikających z braku posiadanej wiedzy na temat tego z kim i w jakich miejscach ich dzieci spędzają wolny czas- podczas rozmów i spotkań z rodzicami – przedstawienie rodzicom / opiekunom uczniów źródeł informacji na temat profilaktyki antynarkotykowej dostępnych w Internecie (strony Ośrodka Rozwoju Edukacji, Krajowego Biura Do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii);gazetki tematyczne, ulotki informacyjne• poszerzanie przez nauczycieli wiedzy i kompetencji w w/w zakresie w ramach samodoskonalenia zawodowego	<p>- pedagog, psycholog, przedstawiciel policji Wychowawcy, nauczyciele</p>	<p>- cały rok</p>	<p>- rodzice / opiekunowie uczniów, nauczyciele i wychowawcy</p>

<p>1. Informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców / opiekunów prawnych o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.</p>	<p>- konsultacje z rodzicami/ opiekunami uczniów, - zapoznanie z procedurami oraz Programem Wychowawczo – Profilaktycznym , - pogadanki profilaktyczne</p>	<p>- pedagog, wychowawcy, nauczyciele</p>	<p>- cały rok</p>	<p>- rodzice / opiekunowie uczniów, uczniowie</p>
<p>Szczegółowe sposoby realizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> informowanie o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią; poprzez udostępnienie Programu Wychowawczo – Profilaktycznego na stronie internetowej szkoły oraz poinformowanie rodziców / opiekunów prawnych o możliwości zapoznania się z takim programem; oraz procedurami w nim zawartymi umożliwienie rodzicom / opiekunom prawnym konsultacji z pedagogiem w sprawie możliwych konsekwencji zaistniałego zagrożenia; precyzyjne wyjaśnienie uczniom konsekwencji szkolnych związanych z posiadaniem bądź używaniem substancji psychoaktywnych; 				
<p>1. Poszerzanie wiedzy dotyczącej rozpoznawania oraz przeciwdziałania zagrożeniom płynącym z używania substancji psychoaktywnych przez uczniów.</p>	<p>- konsultacje ze specjalistami, policją, itp., literatura, materiały informacyjno-profilaktyczne</p>	<p>- dyrektor, pedagog, lider WDN, wychowawcy i nauczyciele</p>	<p>- według potrzeb</p>	<p>- nauczyciele i wychowawca pedagog</p>
<p>Szczegółowe sposoby realizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> poszerzanie wiedzy w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji psychoaktywnych oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej zapoznanie się nauczycieli z materiałami dotyczącymi działań antynarkotykowych i anty-uzależnieniowych dostępnymi na stronie internetowej Ośrodka Rozwoju Edukacji; 				
<p>1. Informowanie uczniów na temat konsekwencji prawnych związanych z posiadaniem i używaniem nielegalnych środków.</p>	<p>- pogadanki, - spotkania ze specjalistami,</p>	<p>- pedagog, wychowawcy, policjant dzielnicowy</p>	<p>- cały rok</p>	<p>- uczniowie</p>
<p>Szczegółowe sposoby realizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> informowanie uczniów o konsekwencjach prawnych związanych z posiadaniem nielegalnych substancji; 				
<p>1. Rozwijanie i wzmocnienie umiejętności psychologicznych</p>	<p>- zajęcia wychowawcze, - programy profilaktyczne, projekty</p>	<p>- pedagog, wychowawcy, nauczyciele</p>	<p>- cały rok</p>	<p>-uczniowie</p>

<p>i społecznych uczniów i wychowanków.</p> <p>2. Kształtowanie wśród uczniów postaw zapobiegających podatności na ryzyko kontaktu ze środkami psychoaktywnymi.</p>	<p>Szczegółowe sposoby realizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lekcje wychowawcze dotyczące działania i niebezpieczeństwa, jakie niesie ze sobą używanie środków psychoaktywnych. asertywności i właściwego formułowania i obrony swojego zdania; • realizacja programu „Zanim spróbujesz...” – klasy 5 • Kształtowanie właściwych postaw wobec niebezpiecznych zachowań ze strony rówieśników; • UTRATA WOLNOŚCI -uzależnienia chemiczne- (alkohol, narkotyki, dopalacze, papierosy) pogadanka dla uczniów klas 7: ulotki, materiały profilaktyczne, gazetki. W ramach WdZ • Zagrożenia współczesnego świata (narkotyki, dopalacze, alkohol, zagrożenia internetowe) – spotkanie z przedstawicielem KMP/ KARAN dla uczniów klas 6-8 • realizacja Programu edukacji antynikotynowej pt. NIE PAL PRZY MNIE PROSZĘ Państwowej Inspekcji Sanitarnej i Epidemiologicznej – klasy 1. • podejmowanie tematu uzależnień od papierosów, alkoholu, narkotyków, Internetu w ramach zajęć wychowawczych - klasy 4-8. • uczestniczenie uczniów w akcjach o charakterze profilaktycznym organizowanych w szkole i poza szkołą. • udział w BIEGU URWISA dla uczniów klas 5. • realizacja programu profilaktycznego ZANIM SPRÓBUJESZ... - klasy 5 • Uzależnienia behawioralne – (fonoholizm, zakupoholizm, gry hazardowe itp.) pogadanka dla uczniów klas 4, 6 i 7 8_ ulotki, materiały profilaktyczne, gazetki. • <u>poszerzanie wiedzy uczniów na temat szkodliwości palenia papierosów – zajęcia wychowawczo-profilaktyczne klasy 1-8</u> • 			
<p>1. Doskonalenie zawodowe nauczycieli, wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych.</p>	<p>- wdrożenie i opanowanie i procedur przez Radę Pedagogiczną, - angażowanie rodziców / opiekunów prawnych uczniów w profilaktykę antynarkotykową,</p>	<p>- dyrektor, pedagog wychowawcy , nauczyciele</p>	<p>- cały rok</p>	<p>nauczyciele, wychowawcy, rodzice/opiekunowie uczniów</p>
<p>Szczegółowe sposoby realizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej • wskazanie lub udostępnienie rodzicom / opiekunom prawnym literatury, zwiększającej ich kompetencje w zakresie radzenia sobie z zaistniałym problemem; 				

Rozdział 11: Rodziny rozbite , przemoc w rodzinie

Przepisy prawne

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. uchwalona przez Zgromadzenie Narodowe w dniu 2 kwietnia 1997 r., przyjęta przez Naród w referendum konstytucyjnym w dniu 25 maja 1997 r., podpisana przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 16 lipca 1997 r. (Dz. U. 1997 nr 78 poz. 483);
2. Konwencja o prawach dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. 1991 nr 120 poz. 526);
3. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1481);
4. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 1148 ze zm.);
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. 2017 poz. 356 ze zm.);
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017r. poz. 1591 ze zm.);
7. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2015 r. poz. 1390 ze zm.);
8. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 1600 ze zm.);
9. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 poz. 1987 ze zm.);
10. Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 821 ze zm.);
11. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r. poz. 682 ze zm.);
12. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 676 ze zm.);
13. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 marca 2011 r. w sprawie procedury postępowania przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie (Dz. U. 2011 nr 81 poz. 448);
14. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Dz. U. 2011 nr 126 poz. 718);
15. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. 2011 nr 209 poz. 1245);
16. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno-edukacyjne (Dz. U. 2011 nr 50 poz. 259);
17. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 stycznia 2011 r. w sprawie Zespołu Monitorującego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (Dz. U. 2011 nr 28 poz. 146);
18. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/29/UE z dnia 25 października 2012 r. ustanawiająca normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw oraz zastępująca decyzję ramową Rady 2001/220/WSiSW;
19. Sprostowanie do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz pornografii dziecięcej, zastępująca decyzję ramową Rady 2004/68/WSiSW (Dz.U. L 335 z 17.12.2011);
20. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz pornografii dziecięcej, zastępująca decyzję ramową Rady 2004/68/WSiSW;
21. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/36/UE z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu oraz ochrony ofiar, zastępująca decyzję ramową Rady 2002/629/WSiSW;
22. Europejska Konwencja o wykonywaniu praw dzieci, sporządzona w Strasburgu dnia 25 stycznia 1996 r. (Dz. U. 2000 nr 107 poz. 1128).

Stan prawny z dnia 1.09.2019 r.

Cele:

- wspieranie uczniów w trudnych rodzinnych sytuacjach,
- rozbudzanie poczucia solidarności i braku obojętności na krzywdy ludzkie.

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1. Udzielanie wsparcia uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji rodzinnej (np. w przypadku rozwodu w rodzinie).	- wsparcie psychologiczne, - indywidualne spotkania z wychowawcą/ zaufanym nauczycielem/ zaufaną osobą dorosłą,	- pedagog, psycholog wychowawcy, nauczyciele	- cały rok	- uczniowie
	Szczegółowe sposoby realizacji: <ul style="list-style-type: none">• udzielanie wsparcia przez wychowawcę dziecku z problemem poprzez prowadzenie z nim rozmowy na wspomniany temat;• zapewnienie uczniowi wsparcia psychologicznego; po uzgodnieniu z rodzicem/opiekunem• kierowanie przez pedagoga różnych form pomocy uczniowi i jego rodzinie we współpracy z instytucjami działającymi lokalnie na rzecz dzieci i rodziny (np. TPD, MOPS, PPP itp.)			
1. Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie oraz instytucji udzielających pomocy osobom doświadczającym takiego zagrożenia. Reagowanie w przypadku podejrzenia o stosowanie przemocy domowej – ochrona dzieci	- pogadanki z przedstawicielami służb mundurowych oraz osobami przeszkolonymi do udzielania pomocy osobom zagrożonym lub dotkniętym przemocą domową, - udostępnianie materiałów szkoleniowych (ulotek, broszur, filmów) informujących o problemie, Wszczęcie procedury Niebieskiej Karty (w uzasadnionych przypadkach)	- pedagog, wychowawcy,	- cały rok	- rodzice/ opiekunowie i uczniowie
	Szczegółowe sposoby realizacji : <ul style="list-style-type: none">• Prowadzenie działań edukacyjnych służących wzmocnieniu opiekuńczo-wychowawczych kompetencji rodziców, w szczególności rodzin zagrożonych przemocą:<ul style="list-style-type: none">○ opracowanie oraz posiłkowanie się już gotowymi materiałami informacyjnymi mówiącymi o przyczynach i skutkach przemocy domowej, - gazetki, ulotki, plakaty - ekspozycja○ udzielanie informacji o instytucjach udzielających pomocy członkom rodziny przeżywającym sytuacje kryzysowe,○ uświadamianie rodziców i uczniów jakie prawa im przysługują w przypadku przemocy w rodzinie;• informowanie o tym w jaki sposób uczniowie powinni się zachowywać, gdy są świadkiem bądź ofiarą przemocy domowej;• w sytuacji powzięcia informacji o występowaniu lub uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy domowej wszczęcie procedury Niebieskiej Karty• tworzenie przyjaznej atmosfery zachęcającej rodziców/opiekunów dzieci do podjęcia współpracy;			

Rozdział 12: Procedury postępowania w szczególnych okolicznościach

Przepisy prawne

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. uchwalona przez Zgromadzenie Narodowe w dniu 2 kwietnia 1997 r., przyjęta przez Naród w referendum konstytucyjnym w dniu 25 maja 1997 r., podpisana przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 16 lipca 1997 r. (Dz. U. 1997 nr 78 poz. 483);
2. Konwencja o prawach dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. 1991 nr 120 poz. 526);
3. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1481);
4. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 1148 ze zm.);
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 852);
6. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości w przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 2137 ze zm.);
7. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 969);
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69 ze zm.).

Stan prawny z dnia 1.09.2019 r.

Cele:

- **poprawienie stanu bezpieczeństwa na terenie szkoły,**
- **Egzekwowanie właściwych zachowań, wartości i norm społecznych.**

I. Procedura w przypadku przyjęcia do szkoły ucznia pod wpływem środków odurzających (lub ich używania na terenie szkoły):

1. Odizolowanie dziecka od rówieśników (uczeń pozostaje pod opieką nauczyciela).
2. Zabezpieczenie środka odurzającego.
3. Powiadomienie o zaistniałym fakcie dyrektora szkoły.
4. Powiadomienie Policji (odpowiedzialny – dyrektor szkoły)
5. Przeprowadzenie rozmowy wstępnej z uczniem (w miarę jego psychofizycznych możliwości) odpowiedzialni: pedagog, wychowawca lub nauczyciel interweniujący. Ustalenie rodzaju użytego środka, ilości, sposobu pozyskania, osób trzecich.
6. Wezwanie rodziców bądź prawnych opiekunów ucznia; rozmowa wychowawcy i pedagoga szkolnego z rodzicami (opiekunami) w obecności policjanta.
7. W razie niepokojących objawów zdrowotnych u ucznia – wezwanie Pogotowia Ratunkowego.
8. Sporządzenie notatki o zaistniałym incydencie; podpisanie notatki przez rodziców (opiekunów) ucznia.
9. Przekazanie dziecka rodzicom (opiekunom) .
10. Ustalenie przez wychowawcę pozostałych okoliczności zdarzenia (tu m. in. rozmowa ze świadkami zdarzenia).
11. Ustalenie przez wychowawcę i dyrektora szkoły sankcji w stosunku do ucznia w oparciu o Statut szkoły.
12. Przekazanie rodzicom (opiekunom) pisemnej lub ustnej informacji na temat wyciągniętych w stosunku do ucznia konsekwencji wynikających ze Statutu szkoły; wskazanie rodzicom adresów specjalistycznych placówek udzielających pomocy

II. Procedura w przypadku posiadania lub rozprowadzania na terenie szkoły środków odurzających:

1. Odebranie i zabezpieczenie środków odurzających
2. Odizolowanie ucznia od rówieśników; pozostawienie go pod opieką nauczyciela
3. Powiadomienie o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły.
4. Powiadomienie Policji (odpowiedzialny dyrektor szkoły).
5. Rozmowa wstępna z uczniem (jeżeli jest taka możliwość)przeprowadzona przez wychowawcę, pedagoga szkolnego lub nauczyciela interweniującego mająca na celu wyjaśnienie okoliczności zajścia (pochodzenie środka, pośrednicy itp.)
6. Wezwanie rodziców (prawnych opiekunów); rozmowa wychowawcy i pedagoga szkolnego (w obecności policjanta) z rodzicami (opiekunami) ucznia.
7. Sporządzenie w obecności rodziców notatki o zaistniałym incydencie; podpisanie notatki przez rodziców (opiekunów).
8. Przekazanie ucznia rodzicom (opiekunom).
9. Ustalenie przez wychowawcę pozostałych okoliczności zdarzenia (tu m. in. rozmowa ze świadkami).
10. Ustalenie przez wychowawcę i dyrektora szkoły sankcji w stosunku do ucznia, w oparciu o Statut szkoły.
11. Przekazanie rodzicom (opiekunom) pisemnej lub ustnej informacji na temat wyciągniętych w stosunku do ucznia konsekwencji wynikających ze Statutu szkoły; wskazanie rodzicom adresów specjalistycznych placówek udzielających pomocy.

III. Procedura w przypadku przyjęcia do szkoły ucznia pod wpływem alkoholu lub jego spożywania na terenie szkoły.

1. Odizolowanie ucznia od rówieśników (uczeń pozostaje pod opieką nauczyciela).
2. Powiadomienie o zaistniałym fakcie dyrektora szkoły.
3. Przeprowadzenie rozmowy wstępnej z uczniem (w miarę jego psychofizycznych możliwości) odpowiedzialni: pedagog, wychowawca lub nauczyciel interweniujący. Ustalenie miejsca, ilości wypitego alkoholu, sposobu pozyskania, osób trzecich.
4. Wezwanie rodziców bądź prawnych opiekunów ucznia; rozmowa wychowawcy i pedagoga szkolnego z rodzicami (opiekunami)
5. W razie niepokojących objawów zdrowotnych u ucznia – wezwanie Pogotowia Ratunkowego.
6. Sporządzenie notatki o zaistniałym incydencie; podpisanie notatki przez rodziców (opiekunów) dziecka.
7. Przekazanie dziecka rodzicom (opiekunom).
8. Ustalenie przez wychowawcę pozostałych okoliczności zdarzenia (tu m. in. rozmowa ze świadkami zdarzenia).
9. Ustalenie przez wychowawcę i dyrektora szkoły sankcji w stosunku do ucznia, w oparciu o Statut szkoły.
10. Przekazanie rodzicom (opiekunom) pisemnej lub ustnej informacji na temat wyciągniętych w stosunku do ucznia konsekwencji wynikających ze Statutu szkoły.
11. Wskazanie rodzicom adresów specjalistycznych placówek udzielających pomocy.

IV. Procedura w przypadku przyniesienia alkoholu do szkoły:

1. Odebranie alkoholu uczniowi; zabezpieczenie alkoholu w depozycie.
2. Odizolowanie dziecka od rówieśników (uczeń pozostaje pod opieką nauczyciela).
3. Powiadomienie o zaistniałym fakcie dyrektora szkoły.
4. Przeprowadzenie rozmowy wstępnej z uczniem (w miarę jego psychofizycznych możliwości) odpowiedzialni: pedagog, wychowawca lub nauczyciel interweniujący. Ustalenie pochodzenia alkoholu, sposobu pozyskania, osób trzecich, itp.
5. Wezwanie rodziców (prawnych opiekunów) ucznia; rozmowa wychowawcy i pedagoga szkolnego z rodzicami (opiekunami).
6. Sporządzenie notatki o zaistniałym incydencie; podpisanie notatki przez rodziców (opiekunów) ucznia.
7. Przekazanie dziecka rodzicom (opiekunom).
8. Ustalenie przez wychowawcę pozostałych okoliczności zdarzenia (tu m. in. rozmowa ze świadkami zdarzenia).
9. Ustalenie przez wychowawcę i dyrektora szkoły sankcji w stosunku do ucznia, w oparciu o Statut szkoły.
10. Przekazanie rodzicom (opiekunom) pisemnej lub ustnej informacji na temat wyciągniętych w stosunku do ucznia konsekwencji wynikających ze Statutu szkoły.

V. Procedura w przypadku przyniesienia papierosów lub ich palenia na terenie szkoły:

1. Odebranie uczniowi papierosów; zabezpieczenie papierosów w depozycie.
2. Powiadomienie o zaistniałym fakcie dyrektora szkoły.
3. Przeprowadzenie rozmowy wstępnej z uczniem, odpowiedzialni: pedagog, wychowawca lub nauczyciel interweniujący.
4. Wezwanie rodziców (opiekunów prawnych) ucznia; rozmowa wychowawcy i pedagoga szkolnego z rodzicami (opiekunami).
5. Sporządzenie notatki o zaistniałym incydencie; podpisanie notatki przez rodziców (opiekunów) ucznia.
6. Ustalenie przez wychowawcę pozostałych okoliczności zdarzenia (tu m. in. rozmowa ze świadkami zdarzenia).
7. Ustalenie przez wychowawcę i dyrektora szkoły sankcji w stosunku do ucznia, w oparciu o Statut szkoły.
8. Przekazanie rodzicom (opiekunom) pisemnej lub ustnej informacji na temat wyciągniętych w stosunku do ucznia konsekwencji wynikających ze Statutu szkoły.

VI. Procedura po wypadku zaistniałym na terenie szkoły:

1. Pracownik szkoły, który powziął wiadomość o wypadku ma za zadanie niezwłocznie zapewnić poszkodowanemu uczniowi opiekę, w szczególności należy sprowadzić fachową pomoc medyczną (w razie nieobecności pielęgniarki szkolnej należy wezwać pogotowie ratunkowe a w miarę możliwości udzielić poszkodowanemu pierwszej pomocy).
2. O zaistniałym wypadku trzeba najszybciej jak to możliwe zawiadomić rodziców poszkodowanego, dyrektora szkoły i wychowawcę.
3. Nauczyciel interweniujący ma za zadanie przeprowadzić (o ile to możliwe) rozmowę wstępną z poszkodowanym oraz ewentualnymi świadkami zdarzenia.
4. Należy zabezpieczyć miejsce wypadku do czasu ustalenia przyczyn i okoliczności.
5. Pielęgniarka środowiska nauczania i wychowania lub opiekun faktyczny, w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego mogą być obecni podczas transportu ucznia przez zespół ratownictwa medycznego do szpitala oraz w szpitalu, do czasu przybycia rodziców. Decyzję o obecności jednej z tych osób podczas transportu podejmuje kierownik zespołu ratownictwa medycznego po uzyskaniu zgody dyrektora szkoły.
6. Najszybciej jak to możliwe sporządzić notatkę służbową z zaistniałego zdarzenia i przekazać społecznemu inspektorowi pracy.

VII. Procedury postępowania wobec uczniów wagarujących

1. Uczeń, który w tygodniu opuszcza bez usprawiedliwienia zajęcia szkolne, ucieka z pojedynczych lekcji, bądź nie uczęszcza w ogóle podlega ścisłemu nadzorowi pedagogicznemu.
2. Każdorazową nieobecność nieusprawiedliwioną wychowawca omawia z uczniem starając się poznać przyczyny jego absencji.
3. O zaistniałym fakcie wagarów wychowawca telefonicznie, bądź pocztą powiadamia rodzica i zaprasza do szkoły na rozmowę.
4. Wspólnie z uczniem i jego rodzicami wychowawca ustala przyczyny nieobecności i możliwości postępowania w celu mobilizacji ucznia do regularnego uczęszczania na zajęcia szkolne.
5. W sytuacji braku efektów działań bądź niemożliwości skontaktowania się z rodzicami ucznia, czy ich niechęci do podjęcia współpracy wychowawca podejmuje współpracę z pedagogiem szkolnym.
6. Pedagog po wyczerpaniu wszelkich środków, przy braku efektów podjętych działań i trwającej nieobecności ucznia kieruje prośbę o wgląd w sytuację rodzinną i interwencję do Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego.
7. Informacja o nierealizowaniu obowiązku szkolnego i podjętych przez szkołę krokach przekazana zostaje do Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji.

VIII. Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania ucznia

1. Przerwać zachowanie agresywne
2. Poinformować o zdarzeniu wychowawcę
3. Przeprowadzić przez wychowawcę/wychowawców rozmowy z uczniem/uczniemi w obecności nauczyciela- świadka zdarzenia (zidentyfikować ofiary, agresora, świadków, ocena zdarzenia i wyciągnięcie wniosków)
4. Sporządzić notatkę (opis zdarzenia, osoby uczestniczące, sprawca, poszkodowany)

5. Poinformować rodziców o zdarzeniu, przekazać rodzicom informacje na temat wynikających ze statutu konsekwencji w stosunku do sprawcy przemocy
6. Powtarzające się sytuacje zgłosić do pedagoga szkolnego celem podjęcia dodatkowej pomocy interwencyjnej, pomocy specjalistycznej.
7. Natychmiastowo powiadomić dyrektora i pedagoga o przypadkach drastycznego pobicia oraz o szczególnie niebezpiecznych zachowaniach
8. (zagrażających zdrowiu lub życiu)
9. Osoba podejmująca interwencję powinna reagować stanowczo, mówić prosto i jasno, traktować sprawcę jak osobę, która może sama wziąć odpowiedzialność za swoje czyny, jeśli jest to konieczne użyć siły, ale tylko tyle, by rozdzielić bijących się uczniów, szanować ucznia, czyli mówić o zachowaniu, a nie o osobie.